

BORSA

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı

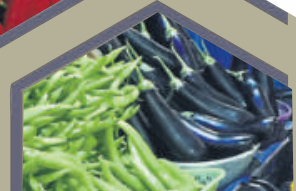
Mayıs-Haziran 2022

Sayı: 89

NOMİ

HASYURT
Ulusal Tarım Fuarı
11-14 MAYIS 2022

**Türkiye'nin ilk tarım fuarı
7 YIL ARADAN SONRA
kapılarını açtı**

Antalya Ticaret Borsası adına

İMTİYAZ SAHİBİ
GENEL YAYIN SORUMLUSU

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

Yazı İşleri Müdürü

Tolgahan ALAVANT

Genel Sekreter

EDİTÖR

Vahide YANIK

Basın Danışmanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL

Ragıp GÖK

Selçuk ÇELEBİ

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı
Kat: 2-3-4 Muratpaşa / ANTALYA
Telefon: +90 (242) 241 28 28 - 244 26 71
Fax: +90 (242) 241 11 58
info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

Borsanomi Dergisi'nde yayınlanan
yazı ve fotoğrafların imtiyaz sahibi
Antalya Ticaret Borsası olup izinsiz
kopyalanamaz. Yazarlara ait yazıların
sorumluğu yazanlara aittir.

antalyaborsa

antalyaborsa07

www.antalyaborsa.org.tr

KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRÜ
BORSA'YI ZİYARET ETTİ ■ 5'te

70'inci
yılda
70 bin
fidan

■ 40'ta

HİSARCIKLIOĞLU ANTALYA'DA
İŞ DÜNYASIYLA BULUŞTU ■ 24'te

ANTALYA İHRACATTA HIZ KESMİYOR

■ 29'da

TARIMDA ÜRETİM
MALİYETİ ARTIYOR

■ 35'te

SGK MÜDÜRÜ'NDEN
BORSA'YA ZİYARET

■ 6'de

BUĞDAYDA
KITLIK YOK

■ 15'de

VALİ YAZICI, ÇİÇEKÇİLERLE
BİR ARAYA GELDİ ■ 27'de

39

Sütte üretim azaldı, fiyatlar düşük

ÇANDIR: DOĞRU İŞİ DOĞRU ZAMANDA
YAPARSAK TARIMDA ZENGİNLEŞEBİLİRİZ

■ 33'te

38

Maliyetler buğday üretimini vurdu

*"Milletimiz çiftçidir.
Milletin çiftçilikteki çalışma
imkanlarını, asri ve iktisadi
tedbirlerle en yüksek seviyeye
çıkarmalıyız."*

K. Atatürk

başkandan

Ali ÇANDIR

ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizin en köklü kurumları arasında yer alan Borsamız 102 yaşında. Dile kolay bir asrı aşkın geçmişe sahip, Cumhuriyet ile yaştı bir kurumuz. Geçmişten aldığımız güç ve tecrübeyle Antalya'nın tarımı, ticareti ve kentin gelişimi için hep çalıştık, çalışmaya devam ediyoruz.

Köklü tarihi boyunca, Borsamız çalışmalarında geçmişten bugüne emeği olan herkese teşekkür ediyorum. Aramızdan ayrılanlara rahmet diliyorum. Borsamız yönetimine, meclis üyelerine, meslek komitesi üyelerine, disiplin kurulu üyelerine ve Borsa personeline teşekkürlerimi sunuyorum. Borsa olarak bu tüm çalışmalarımız ve projelerimizle bu kentin hafızasında yer almaya devam edeceğiz.

★★★

Ekonomik olarak sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Tarımsal üretimde ekonomik zorlukları daha fazla hissettiğimiz bir dönem... Ancak tüm zorluklara rağmen üretmeye, ürettiğimize değer katarak ticarete kazandırmaya devam ediyoruz. Biliyoruz ki üreterek var oluruz. Ancak tarımsal üretim ve ticaretin ayakta kalmaya çalıştığı şu günlerde ciddi bir desteğe ihtiyaç var. Özellikle üretimdeki girdi maliyetlerindeki artış, üreticinin üretim maliyetini ürün fiyatına tamamen yansıtamaması gibi unsurlar destek talebini güçlendiriyor.

Üyelerimiz, tarımsal üretim aşaması ile tarım ve gıda yükü taşıyan araçlara yönelik akaryakıtta ÖTV ve KDV muafiyeti getirmesi, elektrik maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla tarım için ayrı bir abone grubu oluşturulması, SGK ve BAĞ-KUR primlerinin tarımsal üretimden çıkışı önleme ve kayıt içini özendirme amaçlı en az 5 yıl boyunca desteklenmesi gibi taleplerini dile getiriyor. Biz de var olma mücadelesi veren tarım sektörünün sesini karar vericilere ulaştırıyor, taleplerin karşılık bulması için çalışıyoruz.

★★★

Mayıs ayında, 7 yıldır yapılmayan Hasyurt Tarım Fuarı'nı paydaşların katkısıyla yeniden düzenledik. Antalya Büyükşehir Belediyesi, Finike Belediyesi, Antalya Tarım Konseyi, Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası, Kumluca Ticaret Borsası, Borsamız el birliğiyle bu yıl 25'incisini düzenlediğimiz fuar, 18 binin üzerinde ziyaretçi ile bulundu.

Tarımsal üretimi, tarımsal ticareti geliştirebilecek bir potansiyele sahip Hasyurt Tarım Fuarı, son dönemde kurumların birlikte hareket etmesinin en güzel örneklerinden biri oldu. Çeyrek asırlık geçmişe sahip Hasyurt Tarım Fuarı'nın önümüzdeki yıllarda daha da güçlenerek, katılımı yoğun bir şekilde yapılacağına inanıyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRÜ'NDEN BORSA'YA ZİYARET

Antalya Kültür ve Turizm İl Müdürü Candemir Zoroğlu, Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret etti. ATB Başkanı Ali Çandır, Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Ersan ve Cüneyt Doğan'ın konuk ettiği Zoroğlu, Antalya'da turizmi geliştirmeye yönelik çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi. Tarımın kent için önemine değinen Zoroğlu, tarımın turizm çalışmalarında değerlendirilmesiyle ilgili görüş alışverişinde bulundu.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, tarım ve turizmin Antalya için önemli iki sektör olduğunu belirtti. Kurumlar arası işbirliğine önem veren Borsa'nın çalışmalarını anlatan Çandır, Zoroğlu'na ziyareti nedeniyle teşekkür etti.

SGK MÜDÜRÜ'NDEN BORSA'YA ZİYARET

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Antalya İl Müdürü Beyazıt Abla ile Müdür Yardımcısı Ali Duru, Sosyal Güvenlik Haftası kapsamında Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret etti.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Ersan ve Cüneyt Doğan'ın konuk ettiği Abla, Ticaret Borsası'nın çalışmalarını takip ettiğini belirterek, kurumlar arası işbirliğinin önemine değindi. Antalya tarımının büyük bir potansiyeli sahip olduğunu ve istihdama ciddi katkı sağladığını kaydeden Abla, yaptıkları çalışmalarla istihdama katkı sağlamayı hedeflediklerini anlattı. Abla, Borsa'nın çalışmalarında Başkan Çandır ve yönetimine başarılar diledi.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, tarım sektörünün kayıtlı istihdam konusunda önemli bir sektör olduğuna işaret eden Çandır, kırsaldan kaçışın en önemli sorunlarından birinin sosyal güvenli olduğunu söyledi. Tarım sektörünün yapısına uygun sosyal güvenlik sistemi geliştirilmesi gerektiğini kaydeden Çandır, bunun tarımın istihdama ve ekonomik büyümeye katkısını artıracığını ifade etti.

Domates miktar endeksi yıllık yüzde 7.02 azalırken fiyat endeksi yüzde 198.72 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 8.15 azalırken fiyat endeksi ise yüzde 154.05 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 14.55 azalırken fiyat endeksi ise yüzde 70.15 arttı

ANTALYA TİCARET BORSASI NİSAN AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

ANTALYA HALLERİ ENDEKS DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

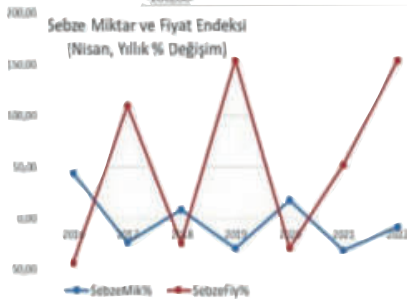
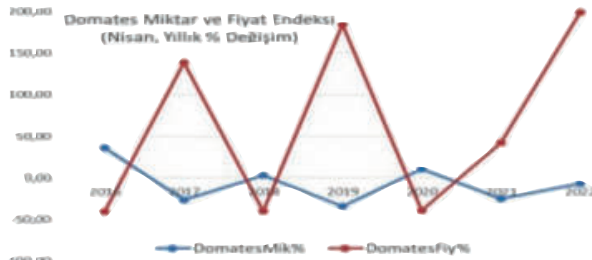
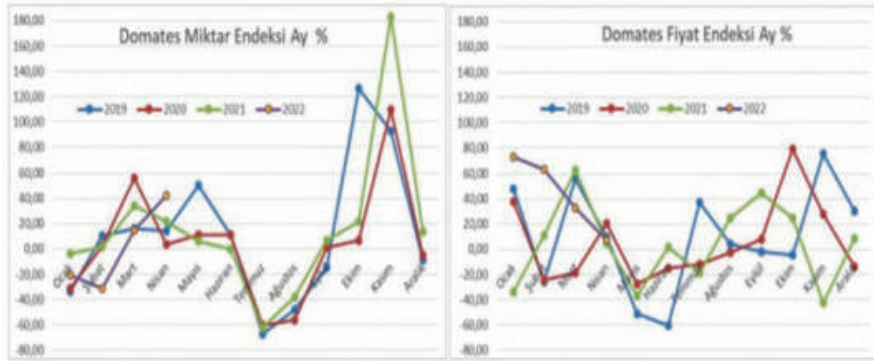
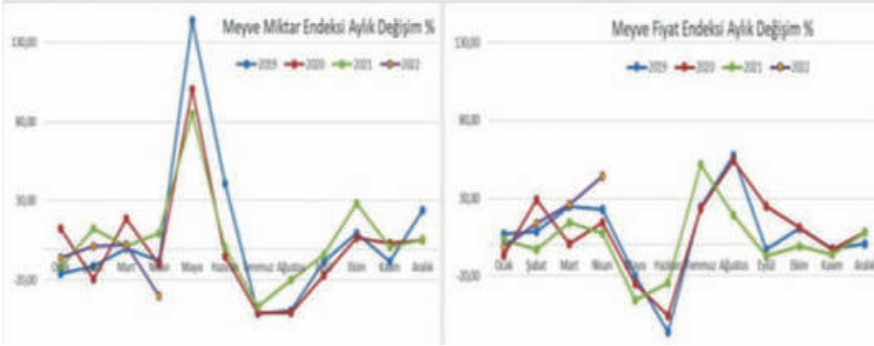
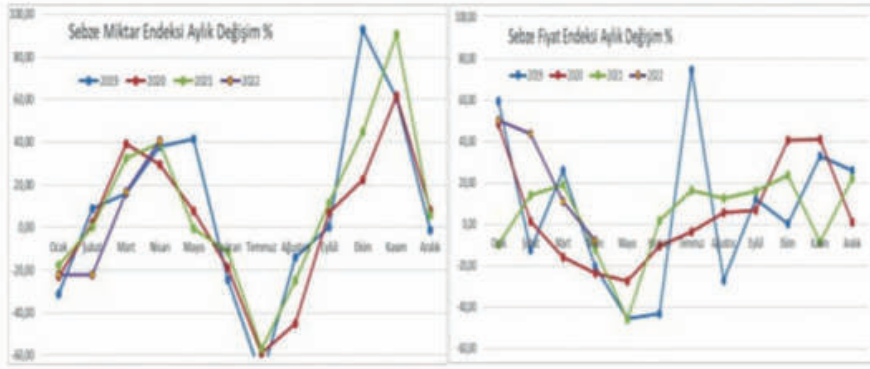
2022, Nisan	Miktar %			Fiyat %		
	Endeksler	Önceki Ay (Aylık)	Geçen Yılın Aynı Ayı (Yıllık)	Endeksler	Önceki Ay (Aylık)	Geçen Yılın Aynı Ayı (Yıllık)
Domates	73	42,40	-7,02	956	7,64	198,72
Sebze	91	40,68	-8,15	841	-8,01	154,05
Meyve	58	-29,66	-14,55	812	44,07	70,15

Antalya Ticaret Borsası (ATB), Nisan ayı Antalya Halleri Domates, Sebze ve Meyve Endeksini açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerlerinin değişimleri, 2022 Nisan ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

Nisan ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 42.40 ve sebze yüzde 40.68 artarken, meyvede ise yüzde 29.66 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) ise domateste yüzde 7.02, sebze yüzde 8.15 ve meyvede ise yüzde 14.55 azaldı.

Nisan ayında miktar endeksleri do-

mateste aylık olarak rekor artış gösterirken, yıllıkta ortalama bir azalış gösterdi. Sebze işlem miktarında ise aylık değişim rekor artış gösterirken, yıllıkta ortalama bir azalış gösterdi. Meyve işlem miktarı endeksinde ise aylık değişim rekor azalış gösterirken, yıllık değişim ortalama bir azalış gösterdi.

DOMATESTE ARTIŞ

Fiyat endekslerine bakıldığında domates, geçen yılın Nisan ayına göre (yıllık) yüzde 198.72 artarken, bu artış son 7 yılın Nisan ayı, açık ara yükseliş rekoru oldu. Nisan ayı itibarıyla yıllık gerçekleştirmelerde sebze miktar endeksindeki yüzde 8.15'lik azalışa karşılık, fiyat endeksi yüzde 154.05 arttı. Bu artış, son 7 yılın en yüksek Nisan ayı artışı olarak kayda geçti.

Meyve miktar endeksindeki yıllık yüzde 14.55'lik azalışa karşılık, fiyat endeksi yüzde 70.15 artış gösterdi. Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Nisan ayında yüzde 42.40 artarken, işlem fiyatı endeksi ise aylık yüzde 7.64 arttı. Son 4 yılın Nisan ayları endekslerinde miktarda, rekor artış yaşanırken, fiyatta ortalama artış gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Nisan ayında yüzde 40.68 artarken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 8.01 azaldı. Son 4 yılın Nisan ayları dikkate alındığında sebze miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, ortalama civarında gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Nisan ayında yüzde 29.66 azalırken, işlem fiyat endeksi yüzde 44.07 artış gösterdi. Son 4 yılın Nisan ayları dikkate alındığında meyve miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, miktarda rekor azalış ve fiyatta ise rekor artış olarak gerçekleşti.

ATB, ATAŞ Başkanı Ali Çandır, TÜİK'in açıkladığı Mart ayı tarımsal girdi fiyatları endeksinin aylık yüzde 15.16 ve yıllık yüzde 105.70 ilan edildiğini belirtirken, "Tarımsal girdi fiyatları enflasyonunda son 6 aydır önceki yılların toplamını aşan bir basamak etkisi görülmektedir" dedi

TARIMSAL MALİYETLERDE MART AYI REKORU

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAŞ) Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Mart ayı tarımsal girdi fiyatları endeksinin (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım- GFE'nin aylık yüzde 15.16 ve yıllık yüzde 105.70 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakamlar, son bir yılda olduğu gibi aylıkta ve yıllıkta endeks tarihinin rekorları olmuştur. Yılbaşından itibaren ilan edilen aylık Tarım- GFE, daha önce hiç karşılaşmadığımız derecede önceki yılların toplam değerini katlayacak düzeyde yüksek ilan edilmeye başlamıştır. 2015-2021 dönemi Mart ayları toplam Tarım-

GFE aylık değerleri toplamı yüzde 5.2 ilan edilmişken açıklanan son rakam bunun 3 katı kadar olmuştur. Tarımsal girdi fiyatları enflasyonunda son 6 aydır önceki yılların toplamını aşan bir basamak etkisi görülmektedir" değerlendirmesinde bulundu.

FİYATLAMA MEKANİZMASI BOZULDU

Tarım -GFE'nin geçen yıl Mart ayında aylık yüzde 1.33 ve yıllık yüzde 21.33 olarak ilan edildiğini anımsatan Çandır, bu yıl Mart ayındaki aylık tarımsal girdi fiyatları enflasyonunun, 2021 yılının bir yıllık enflasyonuna yaklaştığına dikkat

çektii. 2015-2021 dönemi Mart ayları ortalama aylık enflasyonu yüzde 0.74 ve yıllık enflasyon da yüzde 12.59 olduğunu belirten Çandır, tarımsal girdilerde fiyatların mekanizmasının tamamen bozulduğuna işaret etti.

Mart ayında tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 16.12 ve yıllıkta ise yüzde 113.89'luk artış ilan edildiğini belirten Çandır, aylık gübrede yüzde 44.65, enerjide yüzde 23.32, yemde yüzde 12.26'lık artış, yıllıkta ise gübrede yüzde 228.20, enerjide yüzde 175.39, yemde 107.41'lik artışa dikkat çekti.

TÜİK'in açıkladığı Mart ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 12.02 ve yıllık yüzde 84.11 olduğunu belirten Çandır, "Mart ayı dahil olmak üzere son 7 aydır ilan edilen rakamlar gösteriyor ki, tarımsal üreticiler aylık ve yıllık olarak sürekli zarar etmektedirler. Bu tespitin tek istisnası Ocak ayındaki aylık veriler olmuştur" dedi.

Yurtiçi ve yurtdışı üretici enflasyonlarının da tarımı etkilediğini belirten Çandır, "Mart ayında açıklanan aylık yüzde 9.19 ve yıllık yüzde 114.97 düzeyindeki yurtiçi üretici enflasyonu ile aylık yüzde 7.29 ve yıllık yüzde 105.82 düzeyindeki yurtdışı üretici enflasyonu, genel olarak sektörün

geçmişten gelen maliyet yükünü gelecekte de artarak taşımaya devam edeceğini göstermektedir" değerlendirmesinde bulundu. Çandır, TÜİK tarafından ilan edilen Nisan ayı yurtiçi ve yurtdışı üretici ile tarımsal üretici fiyatları endekslerinin artmaya devam etmesinin etkisiyle önümüzdeki aylarda tarımsal girdi fiyatlarının artmaya devam edeceğinin öngörüldüğünü kaydetti.

Mart ayında tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 5.46 ve yıllık yüzde 61.14 ilan edildiğini anımsatan Ali Çandır, Batı Akdeniz'in enflasyonunun aylık yüzde 5.46 ve yıllık yüzde 66.69 ilan edildiğini kaydetti. Antalya'nın ve Batı Akdeniz'in 2 yıldır ülke ortalamasının

üzerinde bir enflasyon yaşadığını söyleyen Çandır, "Biz bu yüksek seyri genellikle kentimiz ekonomisinin ülke ortalamasının üzerinde bir performans gösterdiği zamanlarda gözlemliyorduk. Ülke ortalamasının altında bir ekonomik performans gösterirken ortalamanın üzerinde bir enflasyon yaşıyor olmamız, kentimiz ve bölgemiz üzerinde sıra dışı aşırı yük oluşturmaktadır" diye konuştu. Çandır, Antalya ve Batı Akdeniz açısından hayati önemi olan üretici kesimin maliyet yükünün yıllardır birikmeye devam ettiğini belirterek, "Üretici kesim üzerinde biriken bu yük, bir şekilde ve belirli bir sürede tüketici kesime yansıma riskine hala sahip bulunmaktadır" dedi.

ATB MAYIS MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, tüm dünyada tarımsal krizin yükselmeye başladığını belirtirken, krizin sadece fiyat artışlarıyla çıkmadığını, girdilerden ürünlere tedarik edememe krizi olarak da yaşandığını söyledi. Çandır, üretim vurgusunda bulundu.

Antalya Ticaret Borsası Mayıs ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında toplandı. ATB toplantı salonunda yapılan toplantıda, üyeler yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili bilgilendirilirken, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarımla ilgili değerlendirmelerde bulundu.

TARIM STRATEJİK

Göreve geldiklerinden beri fırsatta

tarımın stratejik sektör olduğunu ifade ettiklerini belirten Çandır, "Sektörümüzü stratejik kabul etmenin doğal sonucu olarak nelerin yapılması gerektiğini her seferinde açıkladık" dedi. Çandır, "Tanımlayamadığımızı ölçemeyiz, ölçemediğimizi planlayamayız, planlayamadığımızı da yönetemeyiz... Prensibinden hareketle mutlaka girdilerden ürünlere ve tüm prosesler için kapsamlı bir standartlar kümesi tanımlamalıyız.

Bu standartlara uygun kapsayıcı ve geçerli bir tarım envanteri çıkarmalıyız diye önerilerde bulunduk. Kapsayıcı bir toplu stratejik planlama ancak bu adımlardan sonra yapılabilir ve uygulanabilir dedik" dedi.

Salgın ortamında tarımın stratejik bir sektör olduğunu söyleyenleri duydukça umutlandıklarını söyleyen Çandır, tarımda seferberlik ilan edilmesi ve nelerin yapılması gerektiğine yönelik önerilerde bulunduklarını anımsattı.

Salgında tarımda olağanüstü hal ilan edilmesi ve acil eylemler gerekliliğine işaret ettiklerini söyleyen Çandır, "Ortalama uygulamalarla yetinmek durumunda kaldık. İlan edilen enflasyonda en az etkiye sahip olmamıza hatta enflasyonu aşağıya çekme oranlarımıza rağmen günah keçisi ilan edildik. Tarımsal ürün fiyatlarındaki enflasyonun en az 2 katını tarımsal girdi fiyatlarında yaşıyoruz dedik. Ziraat Bankası finansmanı ile entegre bir girdi tedarik portalı (GİTAP) kurarsak girdi maliyetlerimizi ortalama yüzde 30 daha aşağıya indirmek mümkün dedik. Bu önerimizi dile getirmeye devam edeceğiz" diye konuştu.

SADECE TARIMSAL KRİZ YAŞANMIYOR

Bugün sadece Türkiye'de değil tüm dünyada tarımsal krizin yükselmeye başladığını belirten Çandır, krizin sadece fiyat artışlarıyla çıkmadığını, girdilerden ürünlere tedarik edememe krizi olarak da yaşandığını söyledi. Çandır, The Economist dergisinin Mayıs ayı kapak konusunun dünyada 10 haftalık buğday stoku kaldığı yönünde olduğunu anımsatırken, "Bu rakam, son 15 yılın en düşük stok rakamıdır. Rusya-Ukrayna savaşından sonra en büyük ikinci üretici olan Hindistan'ın da bu ay ihracatı yasaklama kararı alması, dünyayı tedirgin etmiştir" dedi.

GİRDİLERE ULAŞIM ZORLAŞIYOR

Tarımda ürün yeterlilik oranının yetersiz olduğunu ya da sınırda olduğunu ifade eden Çandır, "Buğday üretiminde nispeten iyi durumda olmamız rahatlatıcı ama mutlaka bugün-

lere dünden hazırlanmaya başlamalıydık" dedi. Gübre ve yem başta olmak üzere tarımsal tedarikte dışa bağımlılığın devam ettiğini vurgulayan Çandır, "Hayati önemdeki gübre ve yem girdilerinin tedarik imkanları giderek zorlaşmaktadır. Buğdaydakine benzer ihracat kısıtlamaları bu girdiler için de yaşanmaktadır. Uzmanlar, arz yetersizliğinin etkili olması dolayısıyla bu tür kısıtlama kararlarının önümüzdeki dönemlerde de süreceğini belirttikler. Dolayısıyla tekrar edeyim, hazırlıklarımızı dünden yapmaya başlamalıydık" diye konuştu.

TARIMDA İNOVASYON ÖNERİSİ

Bitki besleme ve koruma ürünlerine yönelik bir inovasyon atılımı içine acilen girilmesini öneren Başkan Çandır, salgın sırasında geliştirilen Turkovac aşısı gibi bir atılımın yapılması gerektiğini kaydetti. Çandır, şunları kaydetti:

"Bu amaçla hızlı ve bilimsel çalışmalara özel destekler ve teşvikler vermeli, sonuç alıcı icraatlara girişmeliyiz. Bunun için bilim ve teknik insan kaynaklarımız, teknik yazılım ve donanım kapasitemiz mevcuttur. Bu kapasiteyi

mutlaka sözünü ettiğim amaçla bir araya getirip hızlı sonuçlar üretebilmeliyiz. Böylece ülkemiz genelinde 70 milyar dolar olan tarımsal katma değer geçen yıl 40 milyar dolara düşmesine ve kentimizde de 4 milyar dolarlık tarımsal katma değer 2 milyar doların altına düşmesine razı olmayız. Dışa bağımlılığımızın oranını düşürdükçe katma değer yaratma gücümüz de yeniden artmaya başlayacaktır. Yıllardır yeterli tortuyu bırakamayan tarımsal faaliyetlerimiz, katma değer yaratma gücünü ciddi bir biçimde kaybetmekte idi. Bu

gidişat, sürdürülebilir olma özelliğine sahip değildir. Bir an önce gidişatı tersine çevirmeye bakmalıyız, çünkü bu güce ve birikime sahibiz, yeter ki birlikte hareket ederek ortak hedeflere odaklanalım."

KARAMSARLIĞA GEREK YOK

Tarımsal potansiyel ve daha önce başarıları dikkate alındığında karamsar olunmaması gerektiğini ifade eden Başkan Çandır, "Ancak iyimser olacağız diye de gerçeklere gözümüzü kapatamayız. 2010 yılından beri sektörümüzün reel kazancı düşmektedir. Ortalama 17 liraya mal ettiğimiz ürünü 15 liraya satarak varlığımızı sürdüremeyiz. Böyle bir gidişatın sonu, tarımsal faaliyetlerden çekilmektir. Nitekim bir zamanlar 1.5 milyon olan kayıtlı çiftçi sayımız, ilk kez 500 binin altına düşmüştür. Tarımsal alan kaybımız da yüzde 20'lere ulaşmıştır. Tarımın orijinal üretim faktörü emekte ve temel faktörü toprakta yaşadığımız kayıplar, mutlaka yeniden kazanmamız gereken vazgeçilmez kaynaklarımızdır" diye konuştu.

TARIMDA İŞGÜCÜ KAYBI

Tarımda işgücü kaybına dikkat çeken ATB Başkanı Ali Çandır, "Kentimizde turizm sezonunun hareketlenmesiyle tarımda çalışacak işçi bulamama sorunu yaşanıyor. Emekli olan ya da tarımdan kopan işçinin yerine arkadan gelen genç kuşak yok denecek kadar az. Bunun kaçınılmaz sonucu olarak tarımda çalışanların ortalama yaşı 55'in üzerine çıkmıştır" dedi. Çandır, bu konuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın önderliğinde ortak bir çalışma yapılması, kaybı önleyebilmek için tarıma uygun bir sosyal güvenlik sistemi kurulması gerektiğini kaydetti. Çandır, "Özel bir sistem kurulmadığı sürece bu kaybı yaşamamız kaçınılmazdır" dedi.

İstihdamdaki kaybı azaltmak için bir diğer çözümün azalan işgücünü daha verimli bir hale getirmek olduğunu söyleyen Başkan Ali Çandır, "Yani tarımda mekanizasyonu, otomasyonu ve akıllı sistemleri emekle birlikte optimize etmek zorundayız. Böylece tarımdaki verimliliği artırmamız ve iç kaynak kullanımının da artmasıyla katma değer yaratma gücümüzü artırmamız mümkün olacaktır.

Özellikle tarımdaki ekim, dikim, besleme, koruma ve hasat işlemlerini otomasyon destekli yapmamız, faaliyet ve girdi kullanım verimliliğimizi katla-

arak artıracaktır. Bu verimlilik artırma çabasını, kentimizi yakından ilgilendiren meyve sebze üretimi, bakımı, hasadı ve yıkama, tasnifleme ve paketlenme aşamalarında da göstermeliyiz" diye konuştu.

Tarımda verimliliği artırma ve katma değer yaratmak için kamu desteği şart olduğunu ifade eden Çandır, "Bu destek sadece finansmanla sınırlı değildir. Kümelenmeyle sonuçlanacak örgütlenme, koordine etme ve avantaj yaratma düzenlemelerini de kapsamalıdır. Kentimiz tarımı açısından hayati önem taşıyan bu kapsayıcı çalışmaların pilot tasarlayıcıları ve uygulayıcıları olmaya bizler hazırız" diye konuştu.

ÇÖZÜM ÖNERİYORUZ

Her ayın 2'sinde Antalya hallerinde domates, sebze ve meyve işlem miktarı ve fiyat endeksini açıkladıklarını belirten Çandır, verilere akademik dünyadan ve iş dünyasından olumlu tepkiler aldıklarını söyledi. Çandır, "WEB sitemizde tüm aylara ait bültenler ve 2015 yılından itibaren hesapladığımız endeksler kamuoyuna sunulmaktadır. Şimdi size oradaki bilgileri tekrar etmeyeceğim ama izin vererseniz sürekli yaptığımız analizlerden bazı örnekleri paylaşmak istiyorum. Böylece temel derdimizin sorun tespit etmek değil, çözümler önermek olduğunu bir kez daha örneklendirmek

istiyorum. Çünkü bizler sorunları bire bir doğrudan yaşayan insanlarız. Sadece sorunları tespit edip orada bırakma lüksümüz yoktur" diye konuştu.

2015 yılından bu aya kadar Antalya hallerindeki domates işlem miktarı yüzde 47 azaldığını, sebze işlem miktarındaki azalmanın yüzde 38 olduğunu kaydeden Çandır, meyvedeki azalışın yüzde 22 olduğunu belirtti. Çandır, şunları kaydetti:

"Biliyorsunuz bizim sektörümüzde fiyat, esas olarak arz-talep dengesi ile oluşur. Eğer oluşan fiyatlar, maliyetlerimizden düşük olursa fiyatları artırma gücümüz yoktur. Bizler sanayici değiliz ki maliyetlerimize göre fiyat belirleyelim. Hallerdeki miktar derinliği azalışı, piyasa işleyişi etkinliğini olumsuz etkilemekte ve diğer etkilere karşı kırılganlığını artırmaktadır. Bir örnek daha vereyim, 2015 yılında kentimizdeki domates üretiminin yaklaşık yarısı hallerde işlem görürken son yıllarda bu oran en fazla yüzde 15 olarak gerçekleşmektedir. 2010 yılından önce ise sebze-meyve üretiminin tamamı hallerden geçmekte idi. Yani hallerdeki işlem derinliği, son derece ciddi yara almıştır. Bunun doğal sonucu olarak fiyat-miktar ilişkisinin hem yönü hem de oynaklığı değişmiştir."

HAL YASASINA DİKKAT

Son 8 yıldaki en düşük ve en yüksek miktar ve fiyat değişiminin domates, sebze ve meyvede farklılıklar gösterdiğini belirten Çandır, "Örneğin domates miktarında en düşük ve en yüksek arasında 8.28 kat fark olurken fiyatta 2.56 kat fark oluşmuştur. Sebzede ise miktarda 4.75, fiyatta 2.20 kat ve meyvede ise miktarda 3.67 katta karşılık fiyatta 2.06 kat fark oluşmuştur. Son bir yılda ise bu farklar; domates miktarda 4.37 katta karşılık fiyatta 5.69 kat olurken sebze miktarda 3.25 katta karşılık fiyatta 5.08 kat fark ve meyve miktarda 2.17 katta karşılık fiyatta 3.47 kat fark oluşmuştur" dedi.

8 yılın ortalamasında yaş meyve sebzede miktardaki değişimden daha düşük fiyat değişiminin yaşandığını, son bir yılda miktardaki değişimden çok daha yüksek fiyat değişimleri yaşandığına dikkat çeken Çandır, "Piyasa derinliğinin azalması, miktar-fiyat ilişkisinde sağlıklı ve beklenen dengenin oluşmasını zayıflatmıştır. Yani artık miktardaki bir birimlik azalma, fiyata iki birimlik artış olarak yansımaktadır. Halbuki son 8 yılın ortalamasında ise miktardaki bir birimlik azalma, fiyatta sadece 0.46 birimlik artışa neden olmuştur. Özetle haller, fiyatların belirlenmesinde takip edilen değil takip eden bir konuma düşmüş durumdadır. Bu durumu sizlerle paylaşmamın bir nedeni de hazırlanmakta olan yeni hal yasası ile ilgili olarak doğru yolu göstermektir. Yapılacak düzenleme mutlaka piyasa işleyişini etkinleştirme üzerine odaklanmalıdır. Bunun için de derinlik artırılmalı, standartlar tanımlanıp uygulanmalı ve entegre bir kayıt sisteminin hayata geçirilmesi ilk yapılması gerekenlerdir" diye konuştu.

Tarımın uzun bir süredir güç kaybettiğini, dünyadaki gelişmeler de dikkate alındığında geleceğin daha büyük tehlikeler barındırdığını kaydeden Başkan Çandır, "Yapılması gerekenler bakımından sürekli gecikiyoruz. Üstelik yapılanlar bize öncesini aratıyor" dedi.

Antalya Tarım Konseyi'nin uzun süredir Antalya tarımının temel sorunları ve somut çözüm önerilerini çalıştığını, çalışmanın raporunun ATAK üyeleriyle tartışacaklarını ve hazırlayacakları raporu Tarım ve Orman Bakanı ile paylaşacaklarını bildirdi. Çandır, raporun sonuçlarını takip edeceklerini belirterek, "Kentimiz tarımı için mesafe alıcı sonuçlara vesile oluruz" dedi.

Borsa'nın desteğiyle Antalya Tarım Konseyi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Finike Belediyesi, Kumluca Ticaret Borsası ile Ticaret ve Sanayi Odamızın organizasyonunda 25.Hasyurt Tarım Fuarı'nı 11-14 Mayıs'ta gerçekleştirdiklerini anımsatan Çandır, "Buradaki temel hedefimiz ülkemizin ilk tarım fuarı olan ancak 7 yıldır ataletle uğrayarak yapılamayan fuarı canlandırmak ve kentimizin batısında yer alan ilçelerimizin tarımsal üretimine ve ticaretine ivme kazandırmaktır. Organizasyonun başarılı geçmesinde emeği geçen tüm paydaşlara ve çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

Korkuteli'nin Dereköy Mahallesi ile Sülekler Mahallesi'nde meydana gelen selden olumsuz etkilenen üretici ve bölge sakinlerine geçmiş olsun dileklerini ileten Çandır, hububat hasadının üretici, ticaret erbabı ve sanayiciye hayırlı ve bereketli olmasını diledi.

BUĞDAY, ARPA FİYATLARI AÇIKLANMALI

1.Meslek Komitesi üyelerinin talebi üzerine düzenlenen hasat öncesi hububat sektörel analiz toplantısında üretici ve üyelerin Toprak Mahsulleri Ofisi'nin buğday ve arpa alım fiyatlarını bir an önce açıklanmasını istediklerini anımsatan Çandır, "Önümüzdeki yıllar içinde tohum toprakla buluşmadan

referans fiyat açıklanmalı ki üretici tercihi yapabilsin. Ticaret erbabımızda ticaretimizi planlayabilsin" dedi.

SALATALIK 1-2 TL

Kış döneminde gündemden düşmeyen, kilogram fiyatı 20 liraya kadar yükselen salatalığın fiyatının 1-2 liraya kadar düştüğünü belirten Çandır, "Diğer sebzelerde de benzer düşüşleri gözlemliyoruz. Bunun temeli sizlerin de bildiği gibi son günlerde mevsim etkisiyle arzda yaşanan artıştır. Yüksek fiyatların olduğu dönemlerde sıkça gündeme gelerek üretici ve ticaret erbabının fahiş kar elde ettiği ifade edilirken fiyatların düştüğü dönemlerde üreticinin ve ticaret erbabının durumunu görmezden gelmemeliyiz" diye konuştu.

Antalya, Burdur ve Isparta'daki işletmelerin birbirleriyle ticaretlerinin artması ve bölge ekonomisinin daha yüksek katma değer üretmesine fayda sağlamak amacıyla Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde 26-27 Mayıs tarihlerinde Batı Akdeniz Ticaret Buluşması düzenleneceğini belirten Çandır, "Borsamız standının da yer alacağı etkinliğe sizleri ve tüm üyelerimizi davet ediyoruz" dedi.

ATB Başkanı Ali Çandır, Irak'ın kuzeyinde yürütülen Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralı askerlere şifa, ailelerine ise başsağlığı diledi.

Meclis üyeleri daha sonra sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

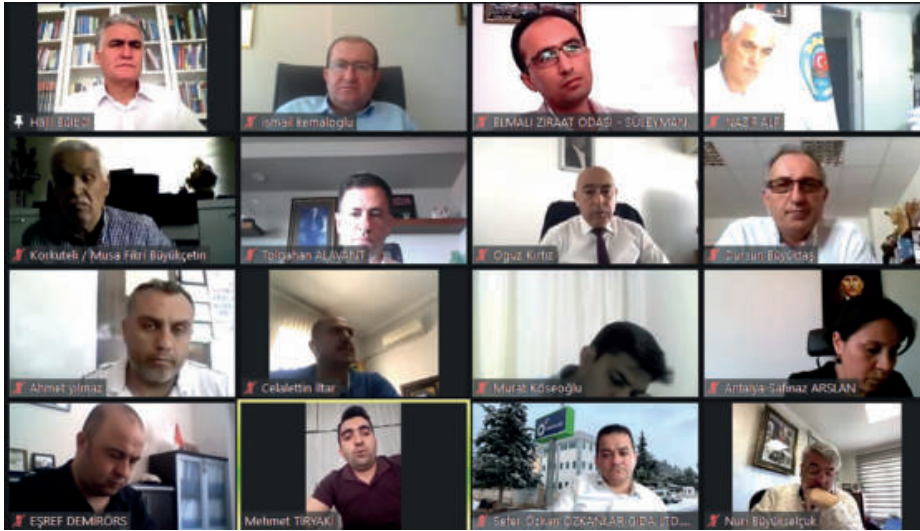
TMO Eski Genel Müdürü İsmail Kemaloğlu, buğdayda dünya genelinde 775 milyon ton rekor beklentisi olduğunu belirten Kemaloğlu, Hindistan'daki yağışlar nedeniyle yaşanan kayıplar, Ukrayna'da yaşanan savaş nedeniyle ekim yapılmaması ya da bitkisel mücadelenin yapılamaması nedeniyle yaşanan kayıplar gibi nedenlerle geçen yıla göre buğdayda 4-5 milyon ton azalmanın yaşanacağını kaydetti. Kemaloğlu, "Dünyada üretime dayalı bir kıtlık yok" dedi.

Türkiye'de buğday ekilişinde yüzde 10 azalma olduğunu, sertifikalı tohum ve gübre kullanımında azalma belirten Kemaloğlu, ancak bir kıtlıktan bahsedilemeyeceğini vurguladı.

Kemaloğlu, "Yeni hasat dönemine girerken bir kılık yokluk beklemiyoruz. Sadece söylemlerin etkisiyle fiyatlarda oynaklık bekliyoruz" dedi. Arpada 145 milyon ton üretim varken 150 milyon tona yakın tüketim olduğunu belirten Kemaloğlu, "Arpada da 5-6 milyon ton civarında eksik ile hasada giriliyor ancak stok var" dedi. Kemaloğlu, mısırdaki 1.2 milyar tonun üzerinde mısır üretilirken, 1 milyar 190 milyon ton tüketim olduğuna dikkat çekti.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) hasat öncesi Hububat Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. ATB Başkan Yardımcısı Halil Bülbül moderatörlüğünde çevrim-içi yapılan toplantıya, ATB 1. Meslek Komitesi üyeleri, hububat sektörünün paydaşları ve kamu kurum temsilcileri katıldı.

ATB başkan Yardımcısı Halil Bülbül, hububat hasadı öncesinde sanayici, tüccar ve üreticilerin durum, beklenti ve önerilerini dinlemek üzere toplantıyı düzenlediklerini belirterek, toplantının verimli geçmesini diledi. Antalya'nın sebze ve meyve ağırlıklı tarıma geçse de geçmişte pamuk, nohut, susam ve buğday ekiminin yapıldığı bir bölge olduğunu anımsatan Halil Bülbül, Antalya'da 150 bin ton civarında buğday üretiminin yapıldığını kaydetti. Bülbül, "Borsa olarak hem geçmişimize olan saygı hem de Korkuteli ve Elmalı başta olmak üzere Serik ve Aksu gibi ilçelerimiz için ciddi bir ekonomik gelir kaynağı olması nedeniyle buğdayı önemsiyoruz" dedi.

SÖYLEMLERİN ETKİSİYLE FİYAT OYNAKLIĞI VAR

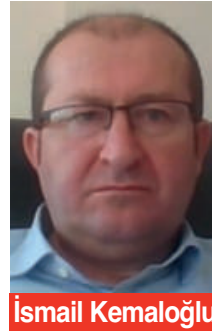
TMO Eski Genel Müdürü ve İK Tarım Üssü Kurucusu İsmail Kemaloğlu, dünyada ve ülkedeki buğday, arpa, mısır üretimiyle ilgili bilgiler verdi. Buğdayda dünya genelinde 775 milyon ton rekolte beklentisi olduğunu belirten Kemaloğlu, Hindistan'daki yağışlar nedeniyle yaşanan kayıplar, Ukrayna'da yaşanan savaş nedeniyle ekim yapılmaması ya da bitkisel mücadelenin yapılamaması nedeniyle yaşanan kayıplar gibi nedenlerle geçen yıla göre buğdayda 4-5 milyon ton azalmanın yaşanacağını kaydetti. Kemaloğlu, "Dünyada üretime dayalı bir kıtlık yok" dedi.

Türkiye'de buğday ekilişinde yüzde 10 azalma olduğunu, sertifikalı tohum ve gübre kullanımında azalma belirten Kemaloğlu, ancak bir kıtlıktan bahsedilemeyeceğini vurguladı. Kemaloğlu, "Yeni hasat dönemine girerken bir kılık yokluk beklemiyoruz. Sadece söylemlerin etkisiyle fiyatlarda oynaklık bekliyoruz" dedi. Arpada 145 milyon ton üretim varken 150 milyon tona yakın tüketim olduğunu belirten Kemaloğlu, "Arpada da 5-6 milyon ton civarında eksik ile hasada giriliyor ancak stok var" dedi. Kemaloğlu, mısırdaki 1.2 milyar tonun üzerinde mısır üretilirken, 1 milyar 190 milyon ton tüketim olduğuna dikkat çekti.

ÇİFTÇİ FİYAT BEKLİYOR

Bakanlar Kurulu sonrasında üreticinin buğdayda fiyat açıklanmasını beklediğini ancak açıklanmadığını belirten Kemaloğlu, belirsizliğin giderilmesi için fiyatın bir an önce açıklanması gerektiğini kaydetti. Kemaloğlu, buğday fiyatının 6 TL'nin altında açıklanmaması gerektiğini söyledi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi'nin 3 milyon hektar ekilmeyen boş alan olduğunu açıkladığını anımsatan Kemaloğlu, "Türkiye ekemediği alanı ekse bile buğdayda ithalatı konuşmayacağız, arz fazlasını konuşacağız" dedi. Türkiye'nin ovalarının çok yıllık bitkilere döndüğüne dikkat çeken Kemaloğlu, "Bu tarımımız için büyük bir tehlike. Biz artık ekilen alan değil dikilen tarımla muhatap oluyoruz. Stratejik olan hububat varken, narenciye, muz, fındık, gibi bitkilere döndük" dedi. Kemaloğlu, hububat üretiminin hayvancılık sektörü için önemini de belirtirken, üreticinin hem hububat üretimine yönlendirilmesi hem de desteklenmesi gerektiğini vurguladı. Kemaloğlu, "Ekilen stratejik diyorsun, dikilene destek veriyorsun.

İsmail Kemaloğlu

Burada analitik düşünmeye ihtiyaç var" dedi.

8.5 TL'NİN ALTINDAKİ FİYAT ÇİFTÇİYİ KÜSTÜRÜR

Ziraat Mühendisleri Odası Antalya Şube Başkanı Prof. Dr. Dursun Büyüktaş, 1 kilogram buğdayın üretim maliyetinin 4.5 TL olduğunu, üzerine yüzde 25 çiftçi maliyeti koyduğunda 5.5 TL, üzerine bir de tarımsal enflasyon konulduğunda buğday fiyatının 8 TL 50 kuruşun altında açıklanmaması gerektiğini vurguladı. Büyüktaş, "Buğdayda 8.5 TL'nin altında açıklanacak fiyat, çiftçiyi küstürür" dedi. Geçen yıla göre mazotta 3 kat, gübrede 4.5 kat artış olduğuna dikkat çekti.

BUĞDAY SORUNU ÇÖZÜLMEDEN TARIMIN SORUNU ÇÖZÜLEMEZ

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Taner Akar, erken hasat yapılması halinde ciddi kayıp olacağını belirterek, "14 nemin altında biçilmemesi konusunda dikkat edilmeli. Nemli biçilen buğdayda depolama sorunu yaşarız olan buğdayı da kaybederiz" dedi. Akar, bütün bölgeleri dolaştığını ve gübre kullanmamaktan kaynaklı verim ve rekolte kaybı beklendiğini söylerken, "Türkiye buğday sorununu çözmeden tarımın sorununu çözülmeyecek" dedi. Akar, buğday üretiminde suyun kullanımı ve planlamasının önemini vurgularken, "Eğer buğdayı sular ve gübrelersek verim ve rekoltemiz artar. Bu stratejik ürünümüzü, analitik yaklaşımlarla nasıl ileriye götürürüz ona bakmak lazım" dedi.

Ziraat Odası Antalya Şube Başkanı Nazif Alp, çiftçinin büyük çoğunluğunun gübre ve mazot fiyatları nedeniyle ekim yapmadığını belirterek, "Hükümet girdi maliyetleriyle ilgili önlem almazsa seneye ekim daha da azalır" uyarısında bulundu.

ÇİFTÇİYİ HUBUBATA YÖNLENDİRMEYE ÇALIŞIYORUZ

Tarım ve Orman Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü Safinaz Arslan, hububat üretimini artırmak için yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Geçen yıl 148 ton buğday tohumu dağıttıklarını, bu yıl 150 ton buğday tohumlu dağıtacaklarını kaydeden Arslan, "Sertifikalı tohum desteğiyle çiftçimizi destekliyoruz. Çiftçiye hububata yönlendirmeye çalışıyoruz" dedi.

ATB 1. Meslek Komitesi Başkanı Yusuf Sarıcalar, bu yıl Korkuteli böl-

gesinde hububatta kullanılan gübre miktarının azaldığını, ekinde boy sorunu olduğunu söyledi. Sarıcalar, artan maliyetler nedeniyle buğday ekiminde de azalış olduğunu kaydetti. ATB 1. Meslek Komitesi üyesi Ahmet Yılmaz, hububatta fiyat belirsizliğinin üretici için büyük sıkıntı olduğunu belirterek, "Devletimiz fiyat açıklamada çok geç kalıyor. Mazot, gübre gibi girdi maliyetlerimiz belli. Buğdayda kilogram başına 8 TL fiyat beklentimiz var" dedi.

Halil Bülbül

Komite üyesi Murat Köseoğlu da sahilde sertifikalı tohum ekiminde yüzde 40 azalma olduğunu belirterek, erken hasadın neden olduğu nem sorununa dikkat çekti.

DEVLET ÇİFTÇİYİ

KUCAKLAMALI

Korkuteli Ziraat Odası Başkanı Musa Fikri Büyükçetin, yaylada örtüaltı tarımın arttığını, kuru tarımdan kazana-mayan çiftçinin az alandan çok gelir elde etmek için seracılığa yöneldiğini söylerken, çiftçinin ayakta kalabilmek için çare aradığını kaydetti. Büyükçetin, "Devletin çiftçiye elinden tutması değil, kucaklaması lazım" dedi.

Sanayici Oğuz Kırtız, buğday ekiminden kaçışın nedeninin fiyat olduğunu söylerken, "Bir malın hakkını vermezseniz üretilmez" dedi. Kırtız, TMO'nun görev zararının Türkiye'nin bir yıl boyunca tarıma vereceği desteğin yüzde 50'si olduğuna dikkat çekerken, tarım politikalarının gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

TÜRKİYE'NİN İLK TARIM FUARI 7 YIL ARADAN SONRA KAPILARINI AÇTI

Tarımın kalbi, Türkiye'nin sebze ambarı Batı Akdeniz'de attı. Türkiye'nin ilk tarım fuarı Hasyurt Tarım Fuarı, 7 yıl aradan sonra 25'inci kez kapılarını açtı. Fuarı, 4 günde 18 bin 700 kişi ziyaret etti

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Finike Belediyesi, Antalya Tarım Konseyi, Kumluca Ticaret Borsası ile Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası'nın organizasyonunda, Tarım ve Orman Bakanlığı, Antalya Ticaret Borsası, Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği ve diğer pay-

daşların desteğiyle "Eski yerinde yeni yüzüyle" mottosuyla bu yıl 11-14 Mayıs'ta Finike'de organize edilen Hasyurt Tarım Fuarı, 7 yıl aradan sonra 25'inci kez kapılarını ziyarete açtı. Açılış törenine, Antalya Valisi Ersin Yazıcı, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Muhittin Böcek, Antalya Tarım Konseyi ve Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Finike Kaymakamı Zafer Sağ, Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi, Kumluca Belediye Başkanı Mustafa Köleoğlu, Demre Belediye Başkanı Okan Kocakaya, ATSO

Başkanı Davut Çetin, Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Murat Hüdavendigar Günay, Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş, CHP Antalya İl Başkanı Nuri Cengiz, CHP Antalya Milletvekili Aydın Özer, İYİ Parti Antalya Milletvekili Hasan Subaşı, protokol üyeleri, akademisyenler, tüccarlar, üreticiler, komisyoncular, çiftçiler ve çok sayıda vatandaş katıldı.

TARIMIN KALKINMASI İÇİN ÇALIŞIYORUZ

Hasyurt Tarım Fuarı açılış töreninde konuşan, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, Türkiye'nin ilk tarım fuarı olma özelliği taşıyan, son olarak 2014 yılında 24'üncüsü düzenlenen ve 7 yıldır yapılmayan Hasyurt Tarım Fuarını 25'ncisini gerçekleştirdiklerini belirterek tarımın kalkınması için çalıştıklarını söyledi. Tarımın başkenti Antalya'da ulusal ve uluslararası alanda tarım sektöründeki paydaşların bir araya gelmesine öncülük eden ve tarıma ivme kazandıran fuarların yapılmasını önemsediklerini anlatan Başkan Böcek, "Çiftçi kardeşlerimin tarımdaki gelişmeleri yakından takip etmesini ve kendilerini geliştirmelerini önemsiyorum. Bu fuarımızda da tarım konusundaki uzmanlarımız, akademisyenlerimiz ve tüm paydaşlarımızla bilgi ve deneyimlerimizi paylaşacağız. Fuarımızda; tohum, fide, gübre ve seracılık alanında değer üreten 70'in üzerinde firmamız 4 gün boyunca tek çatı altında sizlerle birlikte olacak. Çiftçilerimiz yeni hizmet ve

ürünleri tanıyacak, tarımsal teknolojilerle tanışma ve kullandıkları ekipmanları kıyaslama fırsatı bulacaktır. Ayrıca yeni iş ve ticari birliktelikler kuracaklar" dedi.

FUAR TARIMIN BULUŞMA NOKTASI

ATB ve ATAŞ Başkanı Ali Çandır, tarımın Antalya için önemini vurgularken, "Çünkü Antalya'mızın en köklü sektörü olan tarım, merkezden başlayarak şehrimizin tüm kılcal damarlarına kadar nüfus etmektedir. Diğer taraftan Antalya, dünya ile rekabetini sadece turizmle değil, en kadim sektörü olan tarımla da yapmaktadır. Bu reka-

betimizi, son dönemde yaşadığımız tüm zorlu şartlara rağmen, üretmeye devam eden ve hatta yatırım yapan Antalyalı çiftçilerimiz sayesinde korumaktayız" diye konuştu.

Antalya'da tarım yapılan alanların yaklaşık 3'te 1'inin Demre, Elmalı, Finike, Kaş ve Kumluca ilçelerinde bulunduğunu, 5 ilçenin Antalya'nın örtüaltı tarım alanlarının 4'te 1'ine, çiftçi sayısının 3'te 1'ine, sebze üretiminin yüzde 33'üne, meyve üretiminin yüzde 40'ına sahip olduğunu belirten Çandır, "Örtüaltında ürettiğimiz her 10 domatesten 4'ü ile her 4 biberden 2'si bu 5

ilçede üretim yapan çiftçi kardeşlerimizin emeğidir. Üretiminiyle yarattığınız bitkisel üretim değeri itibarıyla ise Antalya tarımsal üretiminin yarısını oluşturmaktasınız. Özetle bu toprakların insanları olan sizler; ortalamamızın

üzerinde bir bilgi, beceri ve ufka sahipsiniz" diye konuştu.

Türkiye'nin ilk tarım fuarını yeniden canlandırmanın heyecanını yaşadıklarını söyleyen Çandır, fuarı başlatan Azem Başkan ve devam ettiren tüm başkanlar ve paydaşlara tekrar teşekkür etti. Çandır, Fuarın Batı Antalya tarımının itici gücü olacağına inandığını söylerken, "Hasyurt Tarım Fuarı tarımın buluşma noktası olacak" dedi.

FUAR YAŞATILMALI

Finike Kaymakamı Zafer Sağ, 7 yıl aradan sonra düzenlenen Hasyurt Tarım Fuarı'nın Türkiye'nin ilk fuarı olmasından dolayı önemini büyük olduğunu belirterek, "Bu nedenle yaşatılmalı, devam ettirilmeli. İlçemiz örtü altı sebze, nar ve turuncu üretimi ile Türkiye ekonomisine katkı vermeye devam edecektir" diye konuştu.

FUARI ULUSLARARASI ALANA TAŞIMAK İSTİYORUZ

Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi de Hasyurt Tarım Fuarı'na ev sahipliği yapmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. Geyikçi, 1992 yılında 30 civarında firma ile okul bahçesinde bir dönüm alanda hayata geçirilen Hasyurt Tarım Fuarı'nı uluslararası alana taşımak istediklerini söyledi. Geyikçi, "Fuarın başlangıcından bu yana emeği geçenlere teşekkür ediyorum" dedi.

BÖLGE TARIMINI CANLANDIRACAK

Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Murat Günay da, Batı Akdeniz'in dünyanın en sağlıklı yaş sebzelerini ürettiğini belirterek, fuarın bölge tarımını canlandıracağına inandığını belirterek, "Tüm paydaşlarımızla birlikte bu fuarımızı ilerleyen yıllarda da tüm dünyada önemli bir noktaya taşıyacağız" dedi.

BÖLGEMİZİN MARKA DEĞERİ ARTACAK

Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş da yaptığı konuşmada, fuarı uluslararası alana taşıyarak seracılık ve narenciye'nin merkezi olan Batı Akdeniz bölgesini daha iyi tanıtır hale getirmeyi amaçladıklarını belirterek, "Ürünlerimizi dünya pazarındaki marka değerini artırarak bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlamak istiyoruz" diye konuştu.

FUARA BAŞLATAN VE DEVAM ETTİRENLERE PLAKET

Açılış konuşmalarının ardından Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, Finike Kaymakamı Fatih Sağ, Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, fuarı başlatan ve bugüne kadar gelmesine katkı koyan Adem Gökyar, Mehmet Aksoy adına Salih Aksoy, Muammer Genç, Mehmet Emin Turgut, Niyazi Dumrul, Mehmet Ünal, merhum Mahmut Esen adına kardeşi Ramazan Esen'e plaket takdim etti. Plaket takdiminin ardından tüm protokol üyeleri ve paydaşlar toplu fotoğraf çekilip açılış kurdelesini keserek fuarı ziyarete açtı. Başkan Böcek, protokol üyeleriyle birlikte Hasyurt Tarım

Fuarında, standları tek tek ziyaret ederek hayırlı olmasını ve başarılı geçmesini diledi. Başkan Böcek, Antalya Valisi Ersin Yazıcı ve protokol üyeleriyle birlikte Antalya Büyükşehir Belediyesi standını da ziyaret etti. Ziyaretçilere Büyükşehir Belediyesi'nin tarımla ilgili çalışmaları hakkında bilgi verildi.

DOLU DOLU FUAR

6 bin metrekare alanda düzenlenen fuarda tohumdan gübreye, zirai ilaçtan sulama sistemlerine, sera konstrüksiyonlarından fideye kadar bir çok sektörden katılımcılar yer aldı. Ziyaretçiler, tarımla ilgili yeni hizmet ve ürünleri görünürken, katılımcı ve firmalar ile gerçekleştirdikleri görüşmelerde soru ve önerilerine karşılık buldu, yeni iş ve ticari birlikteliklerin kurulduğu fuarda, tarım teknolojileriyle ilgili yenilikler de ziyaretçilerin ilgisine sunuldu.

Fuarda, "Batı Antalya'da Örtüaltı Yetiştiriciliği ve Turuncu Üretiminde Yenilikçi Yaklaşımlar" başlıklı uluslararası panel düzenlenirken, "Söz Çiftçi" programında üreticiler sorun ve taleplerini dile getirdi. Ziraat Bankası Antalya

Bölge Müdürü Şefik Diler, "Tarımda Finansman ve Ziraat Bankası Kredi Uygulamaları" başlıklı bilgilendirme toplantısında bankanın üreticilere ve tedarikçilere yönelik çalışmalarıyla ilgili bilgiler verdi.

ENFLASYONUN SORUMLU DOMATES, BİBER OLAMAZ

25. Hasyurt Tarım Fuarı'nda moderatörlüğünü Dünya Gazetesi Tarım Yazarı Ali Ekber Yıldırım'ın yaptığı "Tarımın Üretimi, İhracatı, Sorunları ve Çözümleri" başlıklı panel düzenlendi. Panele, Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş, Finike Ziraat Odası Başkanı Halil Sarıçobanoğlu, Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Ramazan Keskin, ve Meysan Genel Müdürü Akın Veziroğlu katıldı.

TOPTANCI HAL YASASI REVİZE EDİLMELİ

Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş, tarımın doğru verilerle konuşulması gerektiğini söylerken, "Enflasyonun sorumlusu olarak domates, biber gösteriliyor. Enflasyonun sorumlu domates, biber olamaz. Tarım doğru verilerle konuşulmalı. Tarımı bilen de konuşuyor, bilmeyen de konuşuyor" dedi. Enflasyonun sorumlusu olarak sebze gösterilirken komisyoncuya da kötü gözle bakıldığını ifade eden Durdaş, "Komisyoncu, ürünü üretici adına satar. Komisyoncu, çiftçinin her türlü sorunu ile ilgilenir, ihtiyacını karşılayan meslek erbabıdır. Komisyonculuk mesleğinde yanlış bilinen birçok

şey var" diye konuştu.

Gündemde olan Toptancı Hal Yasası ile de görüşlerini aktaran Fatih Durdaş, yasanın revize edilmesi gerektiğini söyledi. Durdaş, İstanbul'daki Bayrampaşa Toptancı Hali uygulamasının üretici bölgelerindeki toptancı hallerine uygulanamayacağını vurguladı. Üretici toptancı halleri ile tüketici toptancı hallerindeki uygulamanın farklı olması gerektiğine söyleyen Durdaş, bunun ilgili rapor hazırladıklarını ve Tarım ve Orman Bakanlığı'na sunacaklarını bildirdi. Durdaş, fiyatların denetlenmesi amacıyla dijital takip sisteminin uygulanması gerektiğini de kaydetti.

FINİKE PORTAKALI İÇİN TEHLİKE ÇANLARI

Finike Ziraat Odası Başkanı Halil Sarıçobanoğlu, Finike bölgesinde 40 bin dekar üretim alanı olduğunu bunun 30 bin dekarında narenciye üretimi yapıldığını bildirdi. Sarıçobanoğlu, girdi maliyetlerindeki artışa rağmen narenciye üretici fiyatlarının değişmediğini söyledi. Sarıçobanoğlu, "Gübre, akaryakıt, enerji ve tüm girdi fiyatları artıyor ama üretici fiyatları artmıyor. Üretici para kazanamıyor.

Hasyurt Tarım Fuarı, Hal Yasası ve üreticinin endişeleri

TARIM DÜNYASINDAN
Ali Ekber Yıldırım
ayyildirim.com

Türkiye'nin ilk tarım fuarı olarak bilinen Hasyurt Tarım Fuarı, ilk kez 30 yıl önce 1992'de bir okul bahçesinde yapıldı. Daha sonra bölgedeki üreticilerin, girdi temin edenlerin ve ürün alım satım yapanların buluşma noktası oldu. Son 7 yıldır fuar yapılmıyordu.

Antalya'da kutulduğu toplantı ve sohbetlerde Hasyurt Tarım Fuarı'nın önemi anlatılır ve fuarın yeniden düzenlenmesi ödenilebilecek getiriyordu.

Geçtiğimiz hafta 7 yıl aradan sonra fuar yeniden açıldı. Antalya Büyükşehir Belediyesi, Finike Belediyesi, Antalya Tarım Konseyi, Antalya Ticaret Borsası, Kumluca Ticaret Borsası, Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası'nun organizasyonu ile yapılan fuar Tarım ve Orman Bakanlığı da destek verdi. Bundan sonraki amaç fuarı her yıl düzenlemek ve uluslararası düzeye taşımak. Böyle bir potansiyele var mı? Hem potansiyele var hem de organizasyonu yapan kurumlar bu konuda kararlı.

Geçen 7 yıl aradan sonra Hasyurt Tarım Fuarı'nın yeniden yapılacağını gazeteci DÜNYA'nın Antalya Temsilcisi Duygu Şahin'den öğrendim. Duygu, fuara benim de yapacağım bir toplantıda konuşmacı moderatör olarak katılmamı istediklerini söyledi. Geçen Perşembe fuar için İzmir'den Antalya'ya sabahın ilk saatlerinde ulaştım. Duygu Şahin ve DÜNYA Gazetesi'nin başarılı muhabiri Fikri Çınokur ile Kumluca'ya giderken öncelikle Kumluca Sebze Meyve Hal'ine uğradık. Burada Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş ile buluştuk. Fatih Durdaş, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Tarım Meclisi'nde de başkan yardımcısı olarak görev yapıyor. Sebze ve meyve konusundaki gelişmeleri, hal yasanın ile ilgili çalışmalarını yakından izliyoruz.

Kumluca Sebze Meyve Hal'inde sistem nasıl işliyor?

Kumluca Sebze Meyve Toptancı Hali üretim bölgesinde olduğu için üretici hali. İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerdeki tüketici sebze meyve halinden farklı. Fatih Durdaş, hal sisteminin bir kez daha uygulanması olarak bini anladı. Üretici üretim yaparken zaten bir komisyoncuyla bağlı olarak çalışıyor. Omsan sağladığı girdi destekleri ile üretim yapıyor ve ürününü hale getirip komisyoncuya veriyor. Komisyoncu ürünü satın almıyor aslında. Aracılık yapıyor. Üreticinin ürünü bir anlamda pazarlıyor. Ürünü hal içerisindeki işletmeye veya tüccara, ihracatçıya veriyor. Satılan ürünün satış fiyatı üzerinden komisyoncuya veriyor. Komisyoncu o paradan yasal olan hal komisyonunu ve hal rüsum bedelini aldıktan sonra kalan parayı üreticiye veriyor.

Ürünü alım işletmecisi-tüccar, ihracatçı ordaki işyerinde ürünü boyama, ambalajlama işlemlerini yapıyor. İhracat edilecek ürünü yükleyerek ihracata gönderiyor. İş piyasaya verilecekse İstanbul, Ankara gibi tüketim bölgelerine gönderiliyor. Kumluca Hal Komisyoncuları Demeği Başkanı Rahmi Açıcıoğlu ve diğer komisyoncularla sohbet ettik. Bu görüşlerde gündemde kuma-

ları yakında çıkması beklenen Hal Yasası.

Hal Yasası'na tepki var

Sebze-meyve halinde komisyoncularla üreticilerle sohbetlerinde her ay enflasyon verileri açıklanırken domates, biber, portakalın enflasyonun neredeyse tek nedeni gibi sunulmasından şüpheleniyor. İnsanların oturdularca evin, arabasının, ulaşımın, kuyafetini, yağın, şekerin, muzun, gübrenin diğer tarımsal girdilerin fiyatının daha çok artmasıyla sebze-meyve üzerinden enflasyonun tartışılmasından yakınıyorlar. Sebze meyvenin enflasyon sepetinden çıkarılması hile talep ediyorlar.

Sebze ve meyvenin fiyatının sorulduğunda kadar tüketici tarafından mutlaka girdi fiyatlarının da sorulmasını gerektiğini ifade ediyorlar ve enflasyon konusunda üreticiler olarak hedefe konsolidasyon düşünüyorlar.

Hal Yasası en çok konuşulan konuların başında. Özellikle bu yasa ile komisyonculuğun ciddi oranda zarar göreceğinden endişe duyuluyor. Komisyoncu olmanın üretimin zarar göreceğini ifade ediyorlar.

Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş, zararlı komisyonculuğun aslında çiftçinin ürün almakta çok çabasının ürünü pazarladığını ve ürünü sattıktan sonra içerisindeki lütfi yasal komisyonunu ve hal rüsumunu aldıktan sonra kalan parayı çiftçiye ödendiğini söylüyor. Yani çiftçinin ürünü bir markete, etekle satmasıyla bir komisyoncuya satması arasında çok fazla bir fark olmadığını anlatmaya çalışıyor.

Durdaş her bir komisyoncunun aslında bir üretici birliği bir kooperatif gibi çalıştığını dikkat çekerek Durdaş: "Üreticiler girdi girdileri temin ediyor. O'nun ürünü alıp dağıtıyorlar. Dolayısıyla üretimin bölgedeki bir komisyonculuğu tam olarak görevi bu. Yani bir kooperatif mantığı ile çalışıyor. Elbette ki büyükşehirlerde yani tüketim" diye konuştu.

Zincir marketler tekel oldu iddiası

Yeni çıkarılacak Hal Yasası ile bir komisyonculuğun hale en fazla bir işyerine sahip olma kriteri getirilmek istendiğini belirten komisyoncuların antlaşına göre, birde fazla dik-kamın olmaması konuşuluyor. Çünkü daha fazla olursa tekelleşme olur iddiası var. Komisyoncular da hal-i olarak diyor ki bir kişinin 9 bin 10 bin market olabilir mi? Asıl bunun engellenmesi lazım. Tekel olan zincir marketler. Antalya bölgesinde 21 hal 995 komisyoncu var ve bu 995 komisyonculuğun her biri bir üretici birliği bir kooperatif gibi çalışıyor aslında ortalaması bir komisyoncu başına 10'la 100 üretici çalışıyor. Marketler dışardan ürün alacağına ürünü hal-den alıyor.

Fatih Durdaş Hal Yasası'nı anlatırken güzel bir örnek verdi: "Bizim burada denize sıfır turizm uygulaması okuyoruz var. Ama okulum de-

nize bakan penceresi yok. Yetkililere sorduğumuzda tip proje olduğunu ve değiştirilmediğini, kendilerine bu şekilde geldiğini söylüyorlar. Yani masa başı hazırlanan proje böyle oluyor. İstanbul hal projesini Kumluca'da uygulamaya çalışsanız bu yanlış olur penceresi çıkabilir."

Fuar bölgesinin potansiyelini harekete geçirebilir mi?

Fuar alanına girenler arasında bölgenin tarımsal yapısını, potansiyelini de gözlemliyoruz. Tohum, fide, sera malzemeleri, gübre, zirai ilaç, sulama sistemleri ve yeni teknolojilerin sergilediği alanda yerel üreticilerin sergilediği dikkat çekiyor. Sıracı Köleği öğrencilerinin "Gıda Atıkları Çöp Değildir" projesi ile atıkların komposta dönüştürülmesi çok önemli bir proje.

Antalya'da çok turizm ile tanınır ama sadece tarımsal üretimi de çok önemli bir yer var. Özellikle ilin batıdaki ilçeleri sebze meyve ambalajı niteliğinde. Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır'ın verdiği bilgilerde göre, Antalya'da yaklaşık 3,5 milyon dekarlık alanda tarım yapıyor. Bu alanların yüzde 29'u Döner, Elmalı, Finike, Kaş ve Kumluca ilçelerinin bulunduğu Batı Antalya'da. Ortta alanda üretilen domatesin yüzde 40'ı, biber üretiminin yüzde 50'i ve hıyar üretiminin yüzde 25'i Batı Antalya'da üretiliyor. Bu veriler, Hasyurt Tarım Fuarı'nın yapıldığı Antalya'nın batısını ne kadar büyük potansiyele sahip olduğunu ve burada daha yoğun çalışmaya yapılması gerektiğini gösteriyor.

Finike Portakalı koruma altına alınmalı

Bölgenin önemli ürünleri arasında narenciye de var. Dünyaca bilinen Finike portakalı burada yetiyo. Türkiye portakal üretiminin yüzde 10'u bu bölgede üretiliyor. Çoğu rafrafi isareti almamasına rağmen Finike portakalı korunmuyor. Tüketiciler pazara çıktığında neredeyse satılan portakalın tamamı Finike portakalı olarak satılıyor. Finike Ziraat Odası Başkanı Halil Sarıçobanoğlu'nun antlaşına göre komisyonculara bölgeye getirilen başka çeşit portakallardan Finike portakalı diye ambalajlanarak piyasaya sürüldüğünü söylüyor. Bu konuda önlem alınması gerektiğini de dikkat çekti.

Her yerde olduğu gibi burada da üreticilerin birinci sorunu tabii ki yüksek girdi fiyatları. Seranlıkta kullanılan hammaddesi plastik olan naylon örtü, demir, iş gücü, fide, zirai ilaç ve diğer girdilerdeki fiyat artışları üreticinin belini büküyor. Bölgedeki üreticilerin en önemli sorunlarından birisi de elektrik yetersizliği fiyatlarının çok yüksek olması.

Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Ramazan Keskin 56 milyon ton olan Türkiye yağ sebze-meyve üretimini ancak yüzde 5'inin ihracat edildiğini orda da pestisit ilaç kalıntısı sorunu yapıldığını bu soruna artık çözüm bulunması gerektiğine dikkat çekti.

Bölgede toptan meyve ticareti, ihracatı yapan Meysan'ın Genel Müdürü Akın Veziroğlu ise meyve ve sebzelerin toptancı hallerine hapsedilmesini doğru olmadığını dikkat çekti.

Moderatörlüğünü yaptığım toplantıdaki konuşmaların ayrıntılarını arkadaşımız Fikri Çınokur'un haberinden okuyabilirsiniz. Bu nedenle ayrıntılarına girmedim.

Özetle, Hasyurt Tarım Fuarı gelecekte bölgenin tarımsal potansiyelini değerlendirilerek çok önemli bir platform olacak.

Çiftçinin nefes alacak hali kalmadı. Çiftçi çocuğunu okutamaz hale geldi. Çiftçi her yıl ekonomik açıdan geriye gidiyor. Girdi maliyetleri böyle giderse kazanamayan üretici narenciyeden vazgeçecek, dünyaca ünlü Finike portakalı yok olacak. Çiftçi topraktan koparsa bir daha geri döndürülemez.”

ÜRETİCİ VE TÜKETİCİ HALLERİ FARKLI KURGULANMALI

Meysan Genel Müdürü Akın Veziroğlu, üretimin bir ayağının pazarlama olduğunu belirtti. Üretici ve tüketici toptancı hallerinin ayrı ayrı kurgulanması gerektiğini kaydeden Veziroğlu, Toptancı Hal Yasası düzenlenirken bunun göz

önüne alınmasını istedi. Veziroğlu, “Yaş meyve sebze de çığır açmak istiyorsak satış kanallarını artırmamız lazım. Toptancı Hallerin yapısını değiştirmek lazım” dedi.

YENİ PAZARLAR BULMALIYIZ

Batı Akdeniz İhracatçı Birliği (BAİB) Başkan Yardımcısı Ramazan Keskin, Türkiye’de 55 milyon ton tarımsal üretim yapıldığını, ancak bunun yüzde 8’inin ihraç edildiğini belirtti. En büyük sıkıntının pazar sorunu olduğunu kaydeden Keskin, “Yeni pazarlar bulmamız lazım. İhracatçı desteklenmeli. Destekler 7-8 yıldır kesildi. İhracatçı sorunlarını çözmekte yalnız kaldı” dedi.

HASYURT TARIM FUARI’NI 4 GÜNDE 18 BİN 700 KİŞİ GEZDİ

BÜYÜK SEVDA

KENTİN NABZI

Eren Aka

eren.aka@milliyet.com.tr

Türkiye’nin ilk tarım fuarı olma özelliğini taşıyan Hasyurt Tarım Fuarı, yedi yıl aradan sonra tarım sektörünü tekrar bir araya getirdi. Fuarda Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve yazarlarının katıldığı “Tarımın Dünü, Bugünü ve Yarını” konulu panel düzenlendi

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, yazarımız Eren Aka ile Turkuazköy’de bir araya geldi.

Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Hüdavendigar Günay, Milliyet Gazetesi yazarlarına, tarıma ve Kumluca’ya verdikleri destekten dolayı teşekkür ederken, yazarlarımız ile bir fotoğraf çektirdi.

Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi, Hasyurt Tarım Fuarı’ndaki Finike Belediyesi standında Milliyet Gazetesi yazarlarını ağırladı.

6 bin metrekaare alanda düzenlenen fuarda tohumdan gübreye, zirai ilaçtan sulama sistemlerine, sera konstrüksiyonlarından fideye kadar bir çok sektörden katılımcılar yer aldı. Ziyaretçiler, tarımla ilgili yeni hizmet ve ürünleri görürken, katılımcı ve firmalar ile gerçekleştirdikleri görüşmelerde soru ve önerilerine karşılık buldu, yeni iş ve ticari birliklerinin kurulduğu fuarda, tarım teknoloji yelleriyle ilgili yenilikler de ziyaretçilerin ilgisine sunuldu.

‘Tarımın dünü bugünü yarını’ konuşuldu’

Fuarda, “Batı Antalya’da Örtüaltı Yetiştiriciliği ve Turuncgil Üretiminde Yenilikçi Yaklaşımlar” başlıklı uluslararası panel düzenlenirken, “Söz Çiftçide” programında üreticiler sorun ve taleplerini dile getirdi. Milliyet Gazetesi

Ekonomi Müdürü Şükrü Andaç moderatörlüğünde Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mete Belovacıkl’nın da katılımıyla yapılan “Tarımın Dünü Bugünü Yarını” başlıklı panelde bölgedeki üretici ve tedarikçiler geçmişten geleceğe tarımı konuştu. Panelden sonra Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Hüdavendigar Günay’ın, ev sahipliğinde düzenlenen akşam yemeğinde bir araya gelen Milliyet Gazetesi yazarları, bakanlar, milletvekilleri, belediye başkanları, oda başkanları, STK’lar ve bölgenin önde gelen üreticileri ve tüketicileri bir araya geldi.

Milliyet Gazetesi yazarları fuardaki tüm stantları ziyaret ederken, fuara katılan katılımcılar ile bir araya geldi.

TARIMIN GEÇMİŞİNİ VE GELECEĞİNİ KONUŞTULAR

25. Hasyurt Tarım Fuarı kapsamında Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve yazarlarının katılımıyla, 'Tarımın Dünü, Bugünü ve Yarını' başlıklı panel düzenlendi. Panelde, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mete Belovacıklı, Milliyet Gazetesi Ekonomi Müdürü Şükrü Andaç, Milliyet Gazetesi Ekonomi Yazarı Servet Yıldırım, Milliyet Gazetesi Tarım Yazarı Hakan Tartan, Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Murat Hüdayendigar Günay, Grow Fide Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ünal, Tütiz Agro Yönetim Kurulu Başkanı Şavaş Tütiz, E – Z Tohumculuk Genel Müdürü Zekai İtler ve üreticiler adına Şaban Dede katıldı.

Paneli Milliyet Gazetesi Ekonomi Müdürü Şükrü Andaç yönetti. Panelde açılış konuşması yapan, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mete Belovacıklı, fuarı düzenleyen ve panelin düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek sözlerine başladı. Belovacıklı, "Tıpkı 16. yüzyılda tarım ürünlerinin yok olmaya yüz tuttuğu bir

dönem gibi çelişkili bir dönemden geçiyoruz. Sadece Türkiye değil, tüm dünya böyle bir dönemden geçiyor. Teknolojik gelişmelerin tarım üzerindeki etkilerinin çok konuşulduğu bir dönem yaşıyoruz. Son yıllarda, 'insan hayatında tarım niçin önemli' sorusu gündeme geldi. Bundan sonra Türkiye'de neler ekilip biçilir, nerelerde hata yapıldı. Nelerin kurtarılabileceğini tartışma imkanı bulduk. Bugün burada yapılacak olan panelde bu konuların hepsi ayrı ayrı değerlendirilecek" dedi. Panelde konuşanlar, bölgede tarımın geçmişini konuşurken, tarımın güçlü ve zayıf yönlerini dile getirdi. Katılımcılar, sorunlarını anlatırken çözüm önerilerini sundu.

BİLGİ YARIŞMASINDA ÇİFTÇİLER ÖDÜLENDİRİLDİ

25. Hasyurt Tarım Fuarı'nda Dünya Çiftçiler Günü'nde Antalya Tarım Konseyi ve Antalya İl Tarım Müdürlüğü organizasyonunda Antalya Ticaret Borsası desteğinde "Çiftçi Aileler Yarışıyor" bilgi yarışması düzenlendi. Yarışmada birinci olan Ahmet ve Düriye Şimşek'i Finike Belediyesi 5.000 TL ile Finike Ziraat Odası ise 1 gram altın ile ödüllendirdi. Yarışmada ikinci olan Kumluca'dan Erdal ve İmran Süm'ü Finike Belediyesi 3.000 TL ile Finike Ziraat Odası 1 gram altın ile ödüllendirdi. Yarışmaya Elmalı'dan katılan Ramazan ve Ümmüssün Gereken'i Finike Belediyesi 2.000 TL ile Finike Ziraat Odası 1 gram altın ile ödüllendirdi. Yarışmaya katılan tüm yarışmacılara, fuara katılan özel bir firma tarafından sıvı gübre hediye edildi.

72 yerel, ulusal ve uluslararası katılımcının yer aldığı Hasyurt Tarım Fuarı'nı 4 günde 18 bin 700 kişi ziyaret etti.

HİSARCIKLIOĞLU ANTALYA'DA İŞ DÜNYASIYLA BULUŞTU

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, , Türkiye'nin e-ticaret hacminin, 2021 yılında 382 milyar liraya ulaştığını, bir önceki yıla göre yüzde 70 artış kaydedildiğini, toplam perakende ticaret içinde ise e-ticaretin payının yüzde 20'ye yaklaştığını söyledi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın düzenlediği Batı Akdeniz Ticaret Buluşması'na katıldı. Hisarcıklioğlu, burada yaptığı konuşmada, ülke olarak, önce tarım devrimini, sonra da sanayi devrimini kaçırdıklarını anımsatarak, "Şimdi dijital devrim dönemindeyiz. Karşımızda farklı bir dünya meydana geliyor. 7 milyar insan, 20 trilyon dolarlık pazar, bir tek tuşun ardında. Bu hem fırsat hem tehdit. Müşteri, pazar, tedarikçi, hepsine bilgisayarla ulaşmak mümkün" dedi.

TOBB Başkanı, Türkiye'nin e-ticaret hacminin, 2021 yılında 382 milyar li-

raya ulaştığını, bir önceki yıla göre yüzde 70 artış kaydedildiğini, toplam perakende ticaret içinde ise e-ticaretin payının yüzde 20'ye yaklaştığını söyledi.

Pandemiyle birlikte hızlanan e-ticarete yönelimin hız kesmeden

sürdüğünü belirten Hisarcıklioğlu, "İnternette alışveriş yapmaya başlayan tüketici için e-ticaret, bir alışkanlık haline geliyor. Sosyal medyayı para kazanmak için kullanmamız lazım. Şimdi bir soru, dünyanın en değerli arazisi nerededir? En değerli arazi, cep telefonlarımızın ekranlarıdır. Önemli olan bu değerli arazide yer kapabilmektir. Eskiden, en işlek caddede mağaza, market sahibi olmak önemliydi. Şimdi, cep telefonu ekranında yer alabilmek çok önemli. Peki dünyanın en değerli arazisi olan cep telefonu ekranında nasıl yer alabiliriz? Şirketinin veya ürününün ya mobil uygulaması olacak. Ya da geliştirilen mobil uygulamanın içerisinde yer alacaksın" dedi.

Bu konunun sadece yurtiçiyile de sınırlı olmadığını vurgulayan Hisarcıklioğlu, “E-ihracat hacmimiz 2 milyar doları aştı. İnternet üzerinden yurtdışına satış yapan bireysel ve makro ihracatçıya, vergi muafiyeti ve gümrük beyannamesinden muafiyet gibi destekler ve kolaylıklar da getirildi. Çin’in sınır ötesi e-ticaret işlem hacminin 260 milyar dolara ulaştığı düşünüldüğünde, gidecek daha çok yolumuz olduğu da ortaya çıkmakta. İhracat denildiğinde, aklınıza sadece elbise veya eşya satmak ta gelmemeli. Türkiye’den doğan, yenilikçi iş modelleri de, dünyada da tutuyor” şeklinde konuştu.

Hisarcıklioğlu, yeni fikir bulan ve teknolojiyi kullananların kazandığını belirterek, “İnternet ve sosyal medya kullanımı en yüksek ülkelerden biriyiz. Ama hala, bu teknolojiyi, iş üretmek için değil, laf üretmek ve hakaret etmek için kullanıyoruz. Eski zenginlerin yerine genç girişimciler ve şirketleri alıyor”

dedi.

Hisarcıklioğlu şöyle devam etti: “Bir bilgisayar, iyi bir fikir ve azimle, kendi işimizi kurmak mümkün.

Bakın, şimdi aklınıza şu gelebilir. Bunlar başka ülkede olur, ama bizde olmaz. Geçen sene, tam 129 Türk girişimine, yurtdışından 1.3 milyar dolar para geldi, yatırım yapıldı. Bunların çoğunu da üniversite öğrencisi veya okulu yeni bitirmiş genç girişimci kardeşlerimiz kurdu. Yani demem o ki, fırsatlar çok fazla. Bu devirde asıl sermaye para değildir, iyi fikir ve azimdir. Ama bunun için de eski köye yeni adet getirmek lazım. Bakın, seri üretimin mucidi olan Henry Ford, ‘Etrafındaki insanların görüşüne bağlı kalsam, motorlu araç yerine, daha hızlı bir at arabası tasarlardım’ diyor. Demek ki, gençlerimizi de başımıza icat çıkar diye yetiştirmeliyiz.

Bilgisayarlar veya robotlar gelecek, tüm işleri alacak şeklindeki hurafeleri de

bir tarafa bırakmak lazım. Bakın daha 10 yıl önce, sosyal medya diye bir olay yoktu. Şimdi binlerce sosyal medya uzmanı var. Bir iş öldükçe yeni iş imkanları çıkıyor. Mesela geleneksel bir sektör olan emlak işinde, bir girişimci, mekânların görüntülerini çekip, sanal gerçeklik VR gözlüğü kullanarak, bunları pazarlıyor ve satışlarını hızla artırıyor. E-Ticaret sayesinde, artık öyle tuğladan ve çimentodan mağazalara ihtiyaç daha az. Ama tuğla ve çimentodan yapılmış, geniş bir lojistik merkezleri zinciri kurmaya, tüm bunları organize edecek, yapay zeka uzmanlarına, siber güvenlik ekibine ihtiyaç var. İşte, gelişme böyle oluyor. Demek ki, dünden kalanı, düne bırakmak ve ileriye bakmak gerekiyor”.

Eskiden, asırlık markaların parsellediği otomotiv sektörüne girmek için bir fırsat penceresi çıktığını ifade eden Hisarcıklioğlu, TOGG otomobilinin 29 Ekim’de banttan ineceğini ve gelecek sene yollarda olacağını söyledi.

HİSARCIKLIÖĞLU'NDAN ANTALYA BORSA'YA TAM NOT

Antalya Ticaret Borsası, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenlediği Batı Akdeniz Ticaret Buluşması'nda stant açtı. ATB'nin standını Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ziyaret etti. Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Hisarcıklıoğlu'na Antalya domatesi ikram etti. Hisarcıklıoğlu, Borsa'nın vizyonu ile iş dünyasına yön veren bir kurum olduğunu belirterek, Başkan Ali Çandır ve yönetimini tebrik etti.

VALİ ERSİN YAZICI ÇİÇEKÇİLERLE BİR ARAYA GELDİ

Çiçek sektörü temsilcileriyle bir araya gelen Antalya Valisi Ersin Yazıcı, tarımın başkenti Antalya'nın kesme çiçekte geldiği noktayı mutlulukla takip ettiğini söyledi. Yazıcı, üretimin, ticaretin ve ihracatın artırılmasını arzu ettiklerini kaydetti

Antalya Valisi Ersin Yazıcı, Çiçekçiler Birliği Dış Ticaret Anonim Şirketi (Çiçek A.Ş.) ev sahipliğinde kesme çiçek ve süs bitkileri üreticileri ve ihracatçılarıyla bir araya geldi. Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Orta Doğu Süs Bitkileri ve Mamulleri ihracatçıları Birliği Başkanı İsmail Yılmaz'ın katılımıyla Çiçek A.Ş.'ye ortak firmaların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda, Çiçek A.Ş. Başkanı Lütfi Göbüş, kümelenme modeliyle çalışan şirket hakkında Vali'ye bilgi verdi.

ÇİÇEKTE KÜMELENME MODELİ

Çiçek AŞ olarak yurtdışına yıllık 400 TIR çiçek gönderdiklerini belirten Göbüş, 2017'de 5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirirken 2021'de 13.3 milyon dolarlık ihracat yaptıklarını kaydetti. Antalya'nın kesme çiçek ihracatındaki önemine dikkat çeken Lütfi Göbüş, sektörün önünün açılması halinde ihracatı artıracak potansiyele sahip olduklarını kaydetti.

Orta Doğu Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı İsmail Yılmaz, geçen yıl yaklaşık 150 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren çiçek sektörünün bu yıl ihracat rakamlarını artıracığını kaydetti. Yılmaz, sektörün sorunlarını dile getirirken, çözüm için destek beklediklerini söyledi.

“İŞ GÜCÜNE ULAŞIM VE ARAZİ EN BÜYÜK SORUNUMUZ”

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Çiçek A.Ş.’nin Türk tarımına örnek olacak bir yapılanmaya sahip olduğunu belirterek, üretimden ticarete ve ihracata kadar birlikte hareket

edildiğini ve başarı sağlandığını ifade etti. Çandır, çiçek sektörünün işgücüne ulaşma ve ürün yetiştirecek arazi bulmakta zorlandığını anlatırken, bu temel sorunların çözülmesi halinde üretim ve ihracatın artacağına dikkat çekti.

ANTALYA İHRACATTA HIZ KESMİYOR

Türkiye'nin en önemli üretim merkezlerinden Antalya, geçen yıla göre ihracat rakamlarını yüzde 14 artırarak 166 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Yapılan ihracatın yüzde 55'ini tarım ürünleri oluşturdu. 2022 yılının ilk 5 ayında Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatının yüzde 23.6'sı Antalya'dan yapıldı

Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın 2022 yılı mayıs ayı ihracat verilerini açıkladı. Antalya'nın üretimde olduğu kadar ihracatta da önemli bir kent olduğunu kaydeden Çandır, Antalya ihracatını geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14 artırarak 166 milyon dolara yükselttiğini kaydetti. Çandır, yılın ilk 5 ayında geçen yılın aynı dönemine göre ihracatını yüzde 15 artıran Antalya'nın 885 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini belirtti.

TARIM İHRACATTA LOKOMOTİF

Çandır, ihracatta lokomotif sektörün tarım ürünleri olduğuna dikkat çekti. Çandır'ın verdiği bilgiye göre, yılın ilk 5 ayında 483 milyon 952 bin dolarlık tarım ürünleri ihracatı gerçekleşti. Bunun

yüzde 56.9'u olan 275 milyon 225 bin dolarını yaş meyve sebze oluşturdu.

2022 yılı Mayıs ayında Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatının yüzde 20.8'inin Antalya'dan yapıldığını belirten Çandır, yılın ilk 5 ayında ise Türkiye ihracatının yüzde 23.6'sının Antalya'dan yapıldığına dikkat çekti.

Çandır, 2022 Mayıs ayında Türkiye'nin süs bitkileri ve mamulleri ihracatının yüzde 50.4'ünün, ilk 5 ay toplamında ise yüzde 48.5'inin Antalya'dan yapıldığını belirtti. Çandır, Antalya'nın Mayıs ayında 6 milyon 280 bin dolar, yılın ilk 5 ayında ise toplam 36 milyon 728 bin dolarlık süs bitkileri ihracatı gerçekleştirdi.

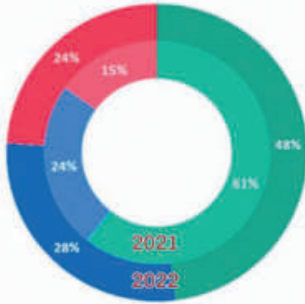
2022 Mayıs ayında Türkiye'nin tarım ve gıda ihracatının yüzde 3.3'ü Antalya'dan yapılırken, ilk 5 ay toplamında da yüzde 3.6'sı Antalya'dan gerçekleşti.

ANTALYA'NIN İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

SEKTÖR	01 - 31 MAYIS			01 OCAK - 31 MAYIS		
	2021	2022	DEĞ.	2021	2022	DEĞ.
I. TARIM	87.660,58	79.401,32	-9,42%	454.860,87	483.952,60	6,40%
Yaş Meyve ve Sebze	39.101,71	39.644,89	1,39%	259.738,76	275.225,78	5,96%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	3.207,17	2.161,71	-32,60%	15.914,20	17.329,16	8,89%
Süs Bitkileri ve Mam.	9.012,07	6.280,14	-30,31%	39.944,79	36.728,26	-8,05%
Diğer	36.339,63	31.314,58	-13,83%	139.263,11	154.669,40	11,06%
II. SANAYİ	35.378,84	46.462,42	31,33%	186.551,73	230.638,03	23,63%
III. MADENCİLİK	22.423,48	39.780,58	77,41%	123.274,31	168.464,98	36,66%
TOPLAM	145.979,49	166.350,42	13,95%	766.019,63	884.715,19	15,50%

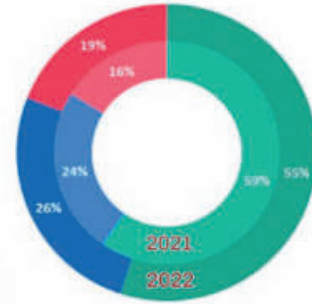
Kaynak: TİM - İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektörel İhracat Performansı

ANTALYA'NIN İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

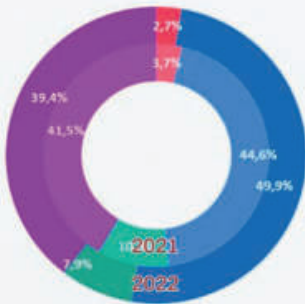
01 - 31 Mayıs

■ I. TARIM
■ II. SANAYİ
■ III. MADENCİLİK

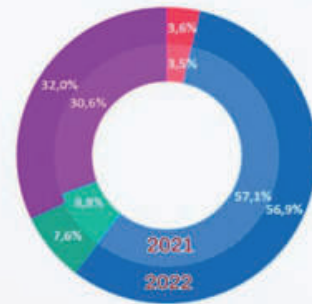
01 Ocak - 31 Mayıs

ANTALYA'NIN TARIMSAL İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

01 - 31 Mayıs

■ Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh.ve Mam.
■ Yaş Meyve Sebze
■ Süs Bitkileri ve Mam.
■ Diğer

01 Ocak - 31 Mayıs

ANTALYA HALLERİ ENDEKS DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

2022, Mayıs	Miktar %			Fiyat %		
	Endeksler	Önceki Ay (Aylık)	Geçen Yılın Aynı Ayı (Yıllık)	Endeksler	Önceki Ay (Aylık)	Geçen Yılın Aynı Ayı (Yıllık)
Domates	79	8,14	-5,06	786	-17,79	288,03
Sebze	114	25,38	15,69	484	-42,41	169,64
Meyve	160	175,57	27,39	582	-28,33	88,19

ANTALYA TİCARET BORSASI MAYIS AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Domates miktar endeksi yıllık yüzde 5.06 azalırken fiyat endeksi yüzde 288.03 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 15.69, fiyat endeksi ise yüzde 169.64 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 27.39 fiyat endeksi ise yüzde 88.19 arttı

Antalya Ticaret Borsası (ATB), Mayıs ayı Antalya Halleri Domates, Sebze ve Meyve Endeksini açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerlerinin değişimleri, 2022 Mayıs ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

Mayıs ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 8.14, sebzede yüzde 25.38 Meyvede ise yüzde 175.57 arttı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 5.06 azalırken, sebzede yüzde 15.69 ve meyvede ise

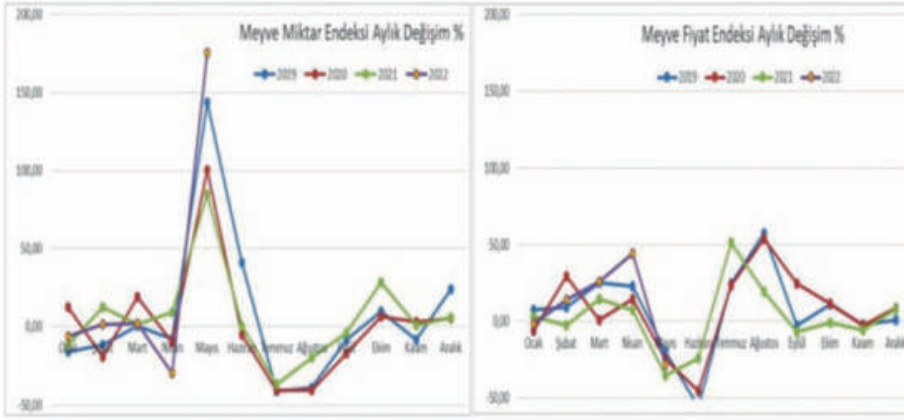
yüzde 27.39 artış kaydetti. Mayıs ayında miktar ve fiyat endekslerindeki yıllık değişimler, domateste, sebzede ve meyvede fiyat bakımından son 7 yılın rekorunu kırarken, miktar bakımından ortalamada seyretti.

DOMATESTE YÜZDE 288 ARTIŞ

Mayıs ayında domates fiyat endeksindeki yıllık değişim yüzde 288.03 olarak gerçekleşti. Miktardaki kısmi azalışa karşılık fiyat değişimi rekor olarak endekse yansıdı. Sebze fiyat endeksindeki yıllık değişim ise yüzde 169.64

olarak gerçekleşti. Sebzelerin domatesten daha düşük kalması, miktar endeksindeki yüzde 16'ya yakın artış sayesinde oldu. Meyve fiyat endeksindeki yıllık değişim yüzde 88.19 olarak gerçekleşirken, meyvedeki nispi düşük fiyat artışı işlem miktarındaki yüzde 28'e yakın artış sayesinde oldu.

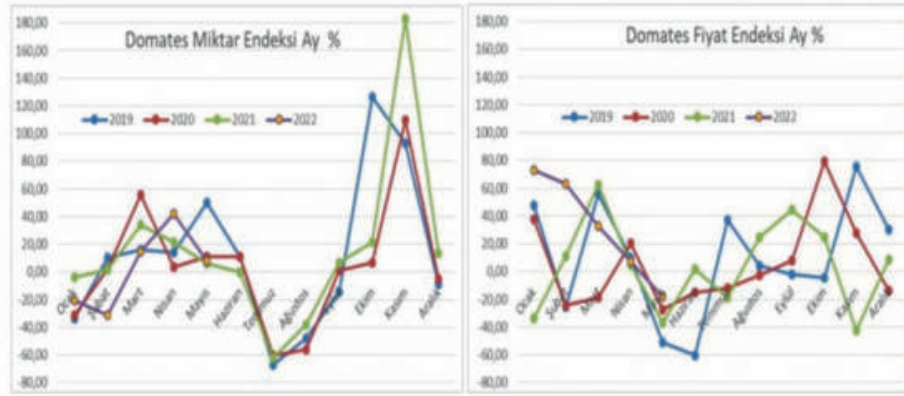
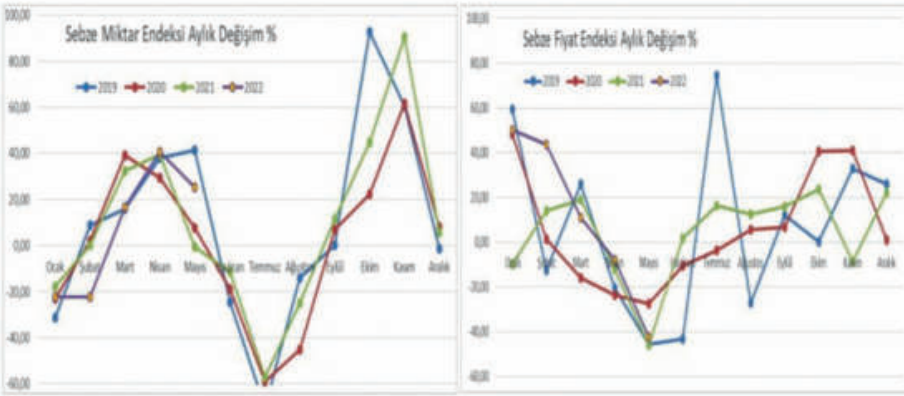

Mayıs ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler ise domatiste, sebzede ve meyvede son 4 yılın ortalamalarında seyretti. Bunun istisnası meyve miktar endeksindeki aylık rekor artışında yaşandı.

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Mayıs ayında yüzde 8.14 artış gösterirken, işlem fiyatı endeksi aylık yüzde 17.79 azaldı. Son 4 yılın Mayıs ayları endekslerinde miktarda ortalama artış ve fiyatta ise en sınırlı düşüş yaşandı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Mayıs ayında yüzde 25.38 artarken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 42.41 azaldı. Son 4 yılın Mayıs ayları dikkate alındığında sebze miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler ortalama civarında gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Mayıs ayında yüzde 175.57 artış gösterirken, işlem fiyat endeksi ise yüzde 28.33 azaldı. Son 4 yılın Mayıs ayları dikkate alındığında meyve miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, miktarda rekor artış ve fiyatta ise ortalama düşüş olarak gerçekleşti.

ÇANDIR: DOĞRU İŞİ DOĞRU ZAMANDA YAPARSAK TARIMDA ZENGİNLEŞEBİLİRİZ

Stratejik kabul edilen tarımda sağlıklı veri olmadığını olsa olsa yöntemiyle tarımın yönetilemeyeceğini söyleyen ATB, ATAŞ Başkanı Ali Çandır, “Doğru işi doğru zamanda yaparsak tarımda zenginleşebiliriz” dedi.

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAŞ) Başkanı Ali Çandır, Antalya Dostlar Meclisi'nin konuğu oldu. Başkan Çandır, Antalya Dostlar Meclisi Başkanı Kamile Gülgün Yıldırım ve üyelerle bir araya geldi. Toplantıda, Antalya'nın tarımı, ticareti, kent gündemi konuşuldu. Başkan Çandır, 102 yıllık geçmişe sahip Antalya Ticaret Borsası'nın çalışmalarını anlatırken, “Borsa olarak alışkanlıklarımızla değil analizlerle hareket etmeye çalışıyoruz” dedi.

ANTALYA'NIN OKSİJENİNE SAHİP ÇIKTIK

Antalya'nın oksijen deposu 2630 dönümlük Zeytinpark'a sahip çıktıklarını, Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i marka olarak Antalya'ya kazandırdıklarını, yerel ürünlere sahip çıkarak Korkuteli Karyağı Armudu ve Tavşan Yüreği Zeytin'e coğrafi işaret aldıklarını anlatan Çandır, Antalya tarımla ilgili yaptıkları çalışmalar hakkında da bilgi verdi.

Çandır, Türkiye'ye örnek olacak Tarım Konseyi'ni kurduklarını belirterek, yapılan çalışmaları anlattı.

HERKES TARIMI KONUŞUYOR

Yıllardır stratejik olduğunu anlatamadıkları tarımı pandeminin bir kalemde anlattığını, Rusya Ukrayna savaşının ardından tarımın öneminin daha iyi anlaşıldığını söyleyen Çandır, "Artık siyaset ve sporun yanında herkes tarımı konuşuyor" dedi. Çandır, doğru işin doğru zamanda yapılması halinde tarımda zenginleşebileceğimizi ifade etti.

1920-1950 döneminde başta buğday olmak üzere hububat ve mamulleri, 1950-1980 döneminde ise ağırlıklı pamuk olmak üzere, susam ve yer

fıstığı ürünleriyle ön plana çıkan Antalya'nın 1980'li yıllardan itibaren sebze üretimine yöneldiğini belirten Çandır, Antalya'nın 8.5 milyon ton üzerinde yaklaşık 16 milyar TL değerindeki bitkisel üretimiyle ülkede birinci sırada yer aldığını kaydetti. Çandır, "Antalya, tarımsal üretim değerinde yaklaşık 20 milyar TL ile ikinci sırada. Kentimiz 2021 yılı TÜİK rakamlarına örtüaltı tarım alanlarının yüzde 43'üne üretim miktarının ise yüzde 51'ine sahip" diye konuştu. 2021 yılında 1 milyar 865 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren Antalya bunun yüzde 56'sını oluşturan 1 milyar 50 milyon dolarını tarımsal ihracattan elde ettiğini belirten Çandır, "Her 100 dolarlık yaş sebze ihracatının 44 doları ve her 100 dolarlık domates ihra-

catının 43 dolarını Antalya'dan yapılmıştır. Narenciye ihracatının ise 3 dolarını Antalya olarak biz yapabilmişiz" dedi.

ÜRÜN HALDEN GEÇMELİ

Ali Çandır, Antalya'da üretilen ürünlerin yüzde 80'inin halden geçerken, 2010 yılından sonra üretilen ürünlerin sadece yüzde 10-15'inin halden geçtiğine dikkat çekerken, bunun fiyat dengesizliğine neden olduğunu kaydetti. Çandır, hal dışındaki işlemlerin kısıtlanması gerektiğini söyledi.

Tarımda veri setinin bozuk olduğunu söyleyen Ali Çandır, "Tarımda sağlıklı datamız yok. Olsa olsa yöntemiyle politika yürütüyoruz" dedi. Devletin verdiği destek ve teşviklerin Antalya'nın aleyhine işlediğini, artık Ağrı'da da Tekirdağ'da da domates üretildiğini kaydeden Çandır, "Antalya tarımda rekabet gücünü kaybetmemek için başka alanlara yönelmeli. Antalya ürün gamını, gelecekte, küresel rekabet avantajı sağlayabileceği tohum, fide üretimi gibi alanlara evirmeliyiz" dedi. Çandır, tarıma özel sosyal güvenlik sisteminin hayata geçirilmesiyle kırsalın güçleneceğini vurguladı.

Ali Çandır, Dostlar Meclisi üyelerinin sorularını da yanıtladı. Toplantı sonunda Kamile Gülgün Yıldırım, Başkan Çandır'a teşekkür plaketi takdim etti.

TARIMDA ÜRETİM MALİYETİ ARTIYOR

**ATB ve ATAK Başkanı
Ali Çandır, tarımda
üretim maliyetlerinin
her geçen gün
arttığını kaydetti.**

Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Nisan ayı tarımsal girdi fiyatları endeksini (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarımsal girdi fiyatları endeksinin aylık yüzde 7.45, yıllık yüzde 117.31 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakamlar, aylıkta ve yıllıkta endeks tarihinin yeni rekorları olmuştur" dedi. 2015-2021 dönemi Nisan ayları ortalama Tarım-GFE değerinin yüzde 0.92, yıllık ortalama değerin ise yüzde 12.87 olduğuna dikkat çeken Başkan Çandır, rakamların tarım sektörünün maliyet yükünü gösterdiğini söyledi. Çandır, "Tarımsal girdi fiyatları enflasyonunda önceki yılların toplamını aşan bir basamak etkisi ile yükseliş görülmektedir" dedi.

GÜBRE VE ENERJİ BEL BÜKÜYOR

Tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 7.54 ve yıllıkta ise yüzde 126.20'lik artış ilan edildiğini belirten Çandır, tohumda aylık yüzde 5.42, enerjide yüzde 4.05, gübrede yüzde 10.04, ilaçta yüzde 3.74, veteriner hizmetlerinde yüzde -1.85, yemde yüzde 8.84'lük değişime dikkat çekti. Nisan ayında tohumda yıllık yüzde

40.33, enerjide yüzde 189.26, gübrede yüzde 241.57, ilaçta yüzde 93.69, veteriner hizmetlerinde yüzde 26.31, yemde yüzde 121.74 ve diğer kalemlerde ise yüzde 52.61'lik artışa işaret eden Başkan Ali Çandır, "Tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 6.76 ve yıllık yüzde 63.96'lık artış ilan edilmiştir" dedi.

RAHATLATICI BİR DÖNEM YAŞANABİLİR

Nisan ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 17.76 ve yıllık yüzde 118.53 ilan edildiğini anımsatan Çandır, "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim sürekli aleyhte devam ederken Nisan ayı itibarıyla bu durum aylıkta 10 puanlık bir iyileşmeye karşılık yıllıkta ise girdi fiyatları ile benzer bir üretici fiyatları ilan edilmiştir. Önümüzdeki aylarda da bu eğilimin devam etmesi halinde tarımsal faaliyetlerde bulunanlar için rahatlatıcı bir dönem yaşanabilir" değerlendirmesinde bulundu.

Yurtiçi ve yurtdışı üretici enflasyonlarının tarım sektörünü dolaylı olarak etkilediğini belirten Ali Çandır, Nisan ayında açıklanan aylık yüzde 7.67 ve yıllık yüzde 121.82 düzeyindeki yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE ile aylık yüzde

2.61 ve yıllık yüzde 97.11 ilan edilen yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin genel olarak sektörün geçmişten gelen maliyet yükünü gelecekte de taşımaya devam edeceğini gösterdiğini kaydetti.

ANTALYA'NIN YÜKÜ AĞIR

Nisan ayında tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 7.25 ve yıllık yüzde 69.97 olarak ilan edildiğini belirten Başkan Ali Çandır, Batı Akdeniz enflasyonunun aylık yüzde 6.76 ve yıllık ise yüzde 73.71 olarak ilan edildiğine dikkat çekti. Antalya ve Batı Akdeniz'in 2 yıldır ülke ortalamasının üzerinde bir enflasyon yaşadığına dikkat çeken Çandır, ekonomik olarak ülke ortalamasının altında performans gösteren ancak ortalamanın üzerinde enflasyon yaşayan Antalya ve Batı Akdeniz'in yükünün ağır olduğunu ifade etti.

Tüketici taraftaki işlenmemiş gıda enflasyonunun Nisan'da aylık yüzde 16.84 ve yıllık yüzde 100.67 ilan edilirken, yaş meyve sebze enflasyonunun aylık yüzde 20.85, yıllık 104.77 olarak ilan edildiğini belirten Çandır, "İlan edilen yıllık rakamlarla Nisan ayında işlenmemiş gıda ve yaş meyve sebze ürünleri başta olmak üzere tarım kesiminin maliyet-ciro enflasyon düzeyleriyle tüketicinin karşı karşıya kaldığı işlenmemiş gıda ve yaş meyve sebze enflasyonu arasında hala tarım sektörü aleyhine olan eğilim azalarak da olsa devam etmiştir" dedi. Çandır, Mayıs ayı ile birlikte sonbahara kadar işlenmemiş tarım ürünleri fiyatlarında mevsimsel bir düşüş eğilimi beklenmesi gerektiğini söylerken, "Bu dönemde maliyet baskısı hala devam ederse, tarım kesiminin aleyhine işleyen makas giderek açılacaktır" dedi.

KENDİ KENDİMİZE YETERİZ

ATB, ATAŞ Başkanı Ali Çandır, yurtdışından arazi kiralama yöntemiyle tarımsal ihtiyacın karşılanamayacağını, yapısal reformlar ve doğru tarım politikaları ile tarımsal üretimin artırılabilirliğini kaydetti

Antalya Ticaret Borsası ve Antalya Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, tarımsal üretimi için Venezuela ile 400 bin hektar arazi kiralama anlaşmasını değerlendirdi. Çandır, yapısal sorunların çözülmesi ve doğru planlama ile tarımda kendi kendimize yeter hale gelebileceğimizi söyledi.

Ali Çandır

TARIMSAL VERİMLİLİKLE İLGİLİ BİR SIKINTI YOK

Türkiye’de yaklaşık 38 milyon hektar arazinin tarıma elverişli olduğunu kaydeden Çandır, “Resmi verilere göre, 38 milyon hektar araziden 23 milyon hektarını yani yaklaşık yüzde 60’ını ekip diyoruz. Tarım yapılabilecek arazimiz, ülke insanı ve dünya insanının ihtiyacı tarım ürünlerinin yetiştirilmesi için elverişli ve yeterli. Tarımsal üretimimizde verimlilikle ilgili de bir sıkıntımız yok” dedi.

İHTİYACIMIZ OLAN DOĞRU POLİTİKALAR

Son 20 yılda çalışan çiftçi sayısının 2.8 milyondan 500 binin altına düşerken, üretim miktarının artmasını tarımsal verimlilikteki artışa bağlayan Başkan Çandır, “Tarımdaki temel sorun yapısal sorunların giderilememesidir. Doğru destek politikaları, doğru planlama ile Türkiye, tarımsal üretimde kendi kendine yeter hale gelebilir” diye konuştu.

BAŞKA ÜLKELERDE ÜRETEENLER VAR

Gerek küreselleşmenin gerekse iklim değişikliğinin getirdiği etkilerle, bazı ülkelerin diğer ülkelerde üretim yaptığını belirten Çandır, “Gerek teknoloji gerek hammadde transferi, gerekse ürüne ulaşmak için değişik metotlar deneyen ülkeler var. Zaman zaman başka ülkelere arazi kirayayıp üretim yapan ülkeler var” dedi.

İHTİYACIMIZI KARŞILAMAZ

Tarım arazisi olan, genç işgücüne sahip ülkemizde doğru politikalarla tarımsal üretimin önünün açılabilirliğini vurgulayan Başkan Çandır, “Hele hele ulaşımın bu kadar maliyetli olduğu bir dönemde Türkiye’nin ihtiyacı olan tarım ürünlerini başka ülkelere karşılayabileceğini düşünmüyoruz. Ancak dezavantajlı ülkelerin tarımsal üretimine katkı sağlamak anlamında böyle bir yol tercih edilebilir” diye konuştu.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 1. Meslek Komitesi Üyesi Nuri Büyükselçuk, gübrede geçen yıllara göre yaşanan olağanüstü artış nedeniyle hububat üretiminde gübre kullanılamadığı, bunun da üretime olumsuz yansıdığını söyledi

Antalya Ticaret Borsası 1. Meslek Komitesi Üyesi Nuri Büyükselçuk, buğdayda artan üretim maliyetleri nedeniyle rekolte kaybı yaşandığını bildirdi. Sertifikalı tohum, sulama, gübre gibi maliyetlerdeki artışa dikkat çeken Büyükselçuk, "Bazı üreticiler gübredeki

fiyat artışı nedeniyle buğdayı ektikten sonra gübre kullanamadı. Artan elektrik fiyatları nedeniyle sulama yapamayan üreticilerimiz oldu. Yine maliyetler nedeniyle sertifikalı tohum kullanımında da bu sezon düşüş yaşandı. Hepsini bir araya gelince buğday rekoltesinde düşüş bekliyoruz" diye konuştu.

döviz bazında yüzde 70 arttı. Buğday ithalatının döviz bazında yüzde 70 artması, Türk Lirası'nın da döviz karşısında değer kaybetmesi nedeniyle ithal edilen buğday fiyatı geçen yıla göre 3-4 kat arttı" dedi.

Nuri Büyükselçuk

İTHAL BUĞDAY FİYATI ARTTI

Komite Üyesi Nuri Büyükselçuk, Ukrayna-Rusya savaşının da hububat sektörünü olumsuz etkilediğini söyledi. Rusya ve Ukrayna'nın buğday üretiminde dünyada ilk 5'te yer aldığına dikkat çeken Büyükselçuk, özellikle Ukrayna'da üretimdeki düşüş ile nakliyedeki sıkıntı nedeniyle buğday ithal edilmediğini kaydetti. Büyükselçuk, "Savaş nedeni ile ithal buğday fiyatımız

TARLADA 6 PAZARDA 17

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan tarlada 6 TL olman domatesin kilogram fiyatının İstanbul'da pazarda 18 TL'ye çıktığını söyledi. Doğan girdi maliyetlerinden yakındı

Cüneyt Doğan

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, Antalya'nın Türkiye'nin "yaş sebze deposu" olduğunu belirtirken, yıllık 8.5 milyon ton üzerinde 16 milyar TL değerinde bitkisel üretimle ülkede birinci sırada yer aldığını kaydetti. Örtüaltı üretimde lider olan Antalya'nın 2.7 milyon ton ile örtüaltı domatesin yüzde 62'sini ürettiğini belirten Doğan, "Antalya ürettiği ürünü hem iç pazara ulaştırıyor hem de ihracatını gerçekleştiriyor" dedi.

TARLADAN PAZARA FİYAT 3 KAT ARTIYOR

Toptancı hale gelen bir ürünü

gelişi güzel kasalara doldurup tüketiciye ulaştırma şansının olmadığını vurgulayan Cüneyt Doğan, şunları kaydetti:

"Hale gelen ürün seçilir, boylanır, ambalajlanır, standart hale getirilerek hedef pazara yolcu edilir. Bunun da bir maliyeti var. 6 TL'den Antalya Hali'ne ulaşan bir kilogram domates, üzerine eklenen rüsum, işçilik, kutu, ara karton, ambalaj, kira elektrik gibi genel giderlerin eklenmesiyle 8.86 TL'den Antalya Hali'nden İstanbul'da tüketiciye ulaştırılmak üzere yola çıkıyor. 1 Kilogram domatesin İstanbul'a nakliye bedeli 1.20 TL. 10.06 TL'den

İstanbul Hal'ine giriş yapan 1 kilogram domates, 10 Kuruş hamaliye, 1 TL komisyoncu karının eklenmesiyle 11.16 TL'den İstanbul Hali'nden çıkıyor. 3 TL'lik

yol, tezgah kirası, personel gibi pazarcı masraflarının eklenmesinin üzerine 3.5 TL de pazarcı karının eklenmesiyle tezgahta 1 kilogram domatesin satış fiyatı 17.66 TL oluyor".

NAKLİYE BÜYÜK SORUN

Antalya'da üreticiden çıkan domatesin fiyatının, İstanbul Hali'ne ulaştığında yaklaşık 3 kat arttığına dikkat çeken Doğan, "Burada asıl dikkat çekilmesi gereken konu ambalajdan, nakliyeye bütün maliyetlerin domatesin fiyatına olan etkisidir. Domatesin İstanbul yolculuğunda, artan mazot fiyatları nedeniyle ürünün üzerindeki en büyük yükün nakliye olduğunu görüyoruz" diye konuştu. Doğan, girdi maliyetlerini düşürücü politikaların bir an önce alınıp uygulanmasını istedi.

SÜT ÜRETİMİ AZALDI FİYAT MEMNUN ETMİYOR

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, Mart ayında 125 bin 84 ton olan içme sütü üretimi, Nisan ayında yüzde 2,6 azalarak 121 bin 843 ton olarak gerçekleşti. Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre içme sütü üretimi yüzde 6.6, inek peyniri üretimi yüzde 4.6, toplanan inek sütü miktarı yüzde 3.4 azaldı. Geçen yıla göre, ticari süt işletmeleri tarafından yapılan ayran üretimi yüzde 40.9, tereyağı üretimi yüzde 29.8, yoğurt üretimi yüzde 9.2 artarken, Ocak-Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, tereyağı üretimi yüzde 49.7, ayran üretimi yüzde 29.1, yoğurt üretimi yüzde 3.7 artarken, içme sütü üretimi yüzde 9.3, inek peyniri üretimi yüzde 5.7 ve toplanan inek sütü miktarı yüzde 3.1 azaldı.

15 Mayıs 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere soğutulmuş çiğ

süt tavsiye satış fiyatı litrede 7.50 TL olarak belirlenirken, açıklanan rakam üreticiyi memnun etmedi. ATB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Simav, resmi rakamlara göre yem maliyetinin geçen yıla göre yüzde 121.4 arttığına, reel rakamlarda artışın daha fazla olduğuna dikkat çekti.

Simav, artan maliyetler karşısında üreticinin süt ineğini kesime gönderdiğini söyledi. Hüseyin Simav, "Memesinden süt akan inekler mezbahada kesim için sıra bekliyor. Üretici yem maliyetleri nedeniyle hayvanı beslemek istemiyor. Hayvanın ahırda olması üretici için artık zarar" diye konuştu. Simav, üreticinin doğru desteklemelerle desteklenmesi ve üretimi bırakmaması gerektiğini ifade ederken, "Özellikle hayvancılıkta sektörü bırakan üretici tekrar geri dönüyor" dedi.

Türk iş dünyasının çatı kuruluşu TOBB, 70'inci yılında 70 bin fidan dikerek, hatıra ormanı oluşturma kararı aldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 70'inci kuruluş yıldönümünde, 81 ilden gelen iş dünyasının temsilcileri Ankara'da Birlik Merkezi'nde buluştu. TOBB

Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğindeki toplantıya Ticaret Bakanı Mehmet Muş, milletvekilleri, oda ve borsa yönetim kurulu ve meclis Başkanları ile delegeler yer

aldı. TOBB'un 70'inci kuruluş yıldönümü etkinliğine Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, TOBB delegeleri Hüseyin Simav, Ergin Civan, Ragıp Gök, Nuri Büyükselçuk ile Genel Sekreter Tolgahan Alavant katıldı.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş yaptığı konuşmada, TOBB'un 70'inci kuruluş yıldönümünü tebrik ederken, "Ülkemizin en güçlü ve en etkin kuruluşlarından biri olmayı başaran TOBB'un ülkemizin ekonomik kalkınmasında çok önemli bir rol oynadığının her zaman bilincinde olduk. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği kuruluşundan bu yana sürekli kendini geliştirmiş, 70 yıllık yolculuğu neticesinde yerel bir kuruluştan, dünya çapında iş birlikleri gerçekleştiren ve üstlendiği görevlerle özel sektörümüzü yurt dışına da taşıyan önemli küresel bir aktör haline gelmiştir" dedi.

70'İNCİ YIL HATIRA ORMANI

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu ise, camia olarak 70 yılda büyük bir yol kat ettiklerini anlattı. Yönetim Kurulu olarak 70'inci kuruluş yıldönümünü taçlandırmak adına 70'inci Yıl Hatıra Ormanı oluşturma kararı aldıklarını açıklayan Hisarcıkıoğlu, "Tam 70 bin fidan dikeceğiz. Camiamıza yakışan bu ormanı, ülkemize kazandıracağız. Böylece hem çevreye ve doğaya katkı verecek, hem de gelecek nesillere kalıcı bir miras bırakmış olacağız" dedi.

TOBB'un 70 yılda yerel bir kurumdansa, küresel bir aktöre dönüştüğünü bildiren Hisarcıkıoğlu, artırdıkları faaliyetler ve geliştirdikleri kurumsal kapasitesiyle, özel sektörde güç birliği sağladıklarını ifade etti. Özel sektörün hak ve hukukunu, uluslararası düzeyde savunan bir konuma geldik-

lerini söyleyen TOBB Başkanı, iş ve yatırım ortamı önündeki engelleri tespit edip, hükümete aktardıklarını belirtti.

Hisarcıkıoğlu şöyle konuştu: "Türkiye'nin otomobil üretme hayalini gerçekleştirmek üzere öncülük yapıp, TOGG'u hayata geçiren, tarımda 50 yıllık hayalimiz olan lisanslı depoları başlatan, Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nı kuran, yurtdışında Ticaret Merkezi açan ve çok geniş bir yelpazede, özel sektöre hizmetler sunan, işlerini kolaylaştıran, Oda-Borsa sisteminin dünyada örnek gösterildiği bir seviyeye ulaştık. Değişim ve dönüşümün öncüleri haline geldik. Elbette daha yapacak, çok işimiz var. Ülkemizi hak ettiği yere çıkarmak için, iş dünyası daha hızlı koşmak zorunda."

Hizmet Şeref Belgesi ve Takdimi

70. yıl etkinliğinde ayrıca 10-20-30 yıl görev yapmış delege ve genel sekreterlere hizmet şeref belgesi ve plakette takdim edildi.

ATB HAZİRAN MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, finansmana erişimin zorlaştığını belirterek, bankaların kredi musluklarını kısıtığını söyledi

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Haziran Meclisi, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında yapıldı. Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili üyelerin bilgilendirildiği Meclis'te ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kent gündemiyle ilgili görüş ve önerilerini dile getirdi.

BORSA 102. YAŞINI KUTLUYOR

Başkan Çandır, Borsa'nın 102. yaşını kutladığını belirterek, "Kentimiz tarımı ve ticaretinin gelişimi için 102 yıldır var gücümüzle çalışıyoruz. İlk günkü heyecanımızla ve beş yıldızlı hizmet kalitemizle daima üyelerimizin, sektörümüzün ve kentimizin yanındayız. Yanında olmaya da devam edeceğiz" dedi. Çandır, kuruluşundan bu yana Borsa'da faaliyet göstermiş herkese teşekkür ederken, vefat edenlere Allah'tan rahmet diledi.

ANTALYA LİSESİ, 'TARİHİ 100 LİSE' LİSTESİNDE

Başkan Ali Çandır, Antalya Lisesi'nin tarihi binasının başka bir kuruma devir edilmesi haberlerini takip ettiğini belirterek, "Antalya Lisesi, 1898 yılından bu yana hizmet veren, bakanlığın 'Tarihi 100 Lise' listesinde bulunan, kentimizin ve milli eğitimin en önemli değerlerindendir. Lisenin

başka bir kuruma devri, kentimizin ve milli eğitimin hafızasından bir değerimizin daha silinmesi anlamına geliyor. Değerlerimizi bir bir yitirdikçe çocuklarımıza anlatacağımız anılar da eksiliyor. Lisenin tarihinin ve toplumsal hassasiyetlerin göz önünde bulundurulmasını bu ve benzeri konularda daha duyarlı davranılmasını diliyorum" diye konuştu.

FİNANSMANA ERİŞİM ZORLAŞIYOR

Başkan Ali Çandır, ekonomiye ilişkin değerlendirmelerde bulundu. 2022 yılının ilk yarısının geçen yıldan daha hareketli geçtiğini söyleyen Çandır, "Özellikle kentimizin ekonomik ve ticari hareketliliği, ülkemiz ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Yılın yarısında hem geçen seneye göre hem de ülke ortalamasına göre daha yüksek seyreten ekonomik hareketliliğimizi korumaya odaklandık.

Ancak kontrolümüz dışındaki gerçekleştirmeler, dikkatimizi dağıtmaktadır. Özellikle tarımda, maliyet, finansmana erişim, üretim, mevzuat ve iklim koşulları giderek zorlaşmaktadır” diye konuştu.

İHRACAT İTİCİ GÜÇ

2021 yılında ekonomi yüzde 11 büyürken, tarımın yüzde 2.16 küçüldüğünü belirten Çandır, “6 yılın ardından ilk kez küçülme yaşamıştık. Yılın ilk çeyreğinde ise ekonomi yüzde 7.34 büyürken, tarım yüzde 0.94 büyüdü. Bu büyüme de son altı yılın en düşük birinci çeyrek büyümesi oldu. İkinci çeyrek büyümemizi, daha yüksek bekliyoruz” diye konuştu. İkinci çeyrek büyümesinde ihracatın başı çekeceğini söyleyen Çandır, “Yılbaşından itibaren sektörümüzün ihracatı ülkemizde yüzde 22 kentimizde ise yüzde 7 artmıştır. Yaş meyve sebze ihracatı ise ülkemizdeki yüzde 1 artarken kentimizde yüzde 6 arttı. Yaş meyve sebze, tıbbi aromatik bitkiler ve süs bitkilerinde daha iyi bir ikinci yarı geçireceğimizi umuyoruz” diye konuştu.

ÇEK İLE ÖDEMELER ARTTI

Antalya’da çek ile ödeme işlemlerinde ülke ortalamasının üzerinde bir performans görüldüğünü kaydeden Başkan Ali Çandır, çek ile ödeme hacmi ülke genelinde yüzde 54 artarken, Antalya’da yüzde 90 arttığına dikkat çekti. Çandır, Antalya’da kurulan şirket sayısında yüzde 2 artış yaşanırken, ülke genelinde yüzde 12 düşüş yaşandığını belirtti.

BANKALAR KREDİ MUSLUĞUNU KISTI

Ticari hareketliliğin önemli göstergelerinden birinin de kredi kullanımı olduğunu ifade eden Çandır, kredi kullanımındaki düşüşe dikkat

çekti. Bankaların kredi musluğunu kısıtığını ifade eden Çandır, şunları söyledi:

“Aylık gerçekleştirmelere baktığımızda son dönemde bir zayıflama görülmekteydi. Nitekim ticari kredi kullanımı ülkemizde aylık yüzde 3 kentimizde ise yüzde 0.26 artmıştır. Tarımda da benzer bir durum yaşanmaktadır. Tarımsal krediler kentimizde yüzde 4 ülkemizde ise yüzde 13 artmıştır. Bu yavaşlama, kentimizin gelecekteki hareketliliği için risk barındırmaktadır. Çünkü uzun bir süredir kentimiz ekonomisi, kredi ile büyüme sağlama yoluna girmiştir. Bu yavaşlamada bankaların kredi musluklarını kısıtlamasının da etkili olduğunu düşünüyoruz. Üyelerimiz gerekli koşulları karşılamalarına rağmen son dönemde talep ettikleri miktarda krediye erişemediklerini ifade ediyorlar. Özellikle tarımda kredi musluklarının kısılması demek önümüzdeki dönemde tarımsal üretimin düşmesi, dışa bağımlılığın ve enflasyonun artması ve ekonomik küçülme demektir.”

SALATALIĞIN NAKLİYESİ FİYATIYLA AYNI

Haziran ayı meslek komitelerinin

ana gündem maddesinin artan maliyetler olduğunu kaydeden Çandır, “Üyelerimiz özetle, son akaryakıt zamlarının ardından tarımsal üretim ve nakliye maliyetlerinin aşırı yükseldiğini bu durumun üretimin ve ticaretin üzerindeki en önemli sorun haline geldiğini ifade etmişlerdir” dedi. Komite üyelerinin, yaş meyve sebze ürünlerinin Antalya’da İstanbul’a nakliye maliyetinin kilo-gramda 1.20 TL ile 2.00

TL arasında değiştiğini belirttiğini kaydeden Çandır, “Bir kilogram salatalığın fiyatı ile İstanbul’a nakliyesi aynı maliyete ulaşmıştır. Saman gibi ürünlerde ise Konya’da Antalya’ya nakliye maliyeti ürün fiyatını aşmıştır” diye konuştu.

ÜYELERİN TALEPLERİ

Üyelerin talepleriyle ilgili de bilgi veren ATB Başkanı Ali Çandır, tarımsal üretimde ile tarım ve gıda yükü taşıyan araçlarda kullanılan akaryakıtta ÖTV ve KDV muafiyeti getirilmesini, elektrik maliyetlerinin düşürülmesi için tüm tarımsal faaliyetleri kapsayan özel bir abone grubunun oluşturulmasının istendiğini söyledi. Çandır, “Üyelerimiz, SGK ve BAĞ-KUR primlerinin tarımsal üretimden çıkışı önleme ve kayıt içini özendirme amaçlı en az 5 yıl boyunca desteklenmesini yani sembolik bir düzeye düşürülmesini, KDV alacaklarının nakit, bono, tahvil, banlara olan borçların üstlenilmesi ve kamuya olan borçlarla mahsuplaşma gibi yöntemlerle hızlı bir biçimde iade edilmesini, şekerle ilişimde sorun yaşadıklarını ve fiyatların aşırı yükselmesi nedeniyle sübvansiyon miktarının artırılmasını talep ediyor” dedi.

EKONOMİ ŞURASI'NDA TALEPLER

Başkan Çandır, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın katılımıyla gerçekleşen TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda sektörün sorunları ve çözüm önerilerini paylaştığını kaydetti. Çandır, Antalya'nın yapısına uygun bir destekleme ve tarımsal yatırımlara uygun teşvik modüllerinin geliştirilmesini talep ettiğini anlatırken, tarımsal desteklerin 3 yıllık vadeler için önceden açıklanmasını ve ödemelerin sezon başında yapılmasını, destek ve teşviklerin çevresel ve ekolojik koşullar dikkate

alınarak yeşil uygulamalar üzerinden artırılmasını, SGK prim desteklerinin artırılmasını ve sürekli hale getirilmesini talep ettiğini söyledi. Çandır, üreticilerin uygun fiyatlarla girdi tedarik etmeleri için Ziraat Bankası finansmanı ile organize girdi tedarik platformunun (GİTAP) hayata geçirilmesini, tarım için özel bir abone grubu oluşturulmasını, gübre, ilaç ve yem gibi ürünlerin yerli üretiminin etkili ve hızlı bir biçimde desteklenmesini, Hazine arazilerinin bilgilerinin sektörde yatırım yapacak kişilerin erişimine sunulmasını, birlikte üretimin motive edilmesini, tarım sayımı yapılmasını ve her beş yılda bir gün-

cellenerek veri toplama ve izleme ağı oluşturulması taleplerini de ilettiğini belirtti. Çandır, "Sorunlarımızı ve geliştirdiğimiz çözüm önerilerimizi ilgilileri ve kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğiz ve çözümü içinde takipte olacağız. Taleplerimizin olumlu sonuçlanmasını diliyorum. Bu ortamı sağlayan TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu ve yönetimine teşekkür ediyorum" dedi.

Ali Çandır, Kurban Bayramı'nı kutlarken, Bayramın bütün insanlığa barış, mutluluk ve sağlık getirmesini diledi.

Meclis'te üyeler, sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

ANTALYA TİCARET BORSASI HAZİRAN AYI MESLEK KOMİTELERİ KARARLARI

BORSADAN

Mayıs-Haziran 2022

Meslek komitesi
üyeleri;

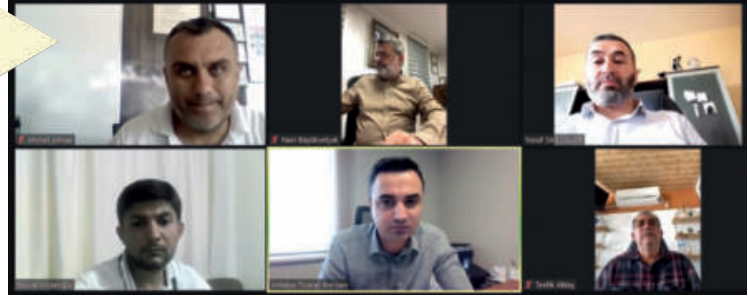
Toprak Mahsulleri
Ofisi (TMO) işyerleri veya
lisanslı depolar üzerinden TMO'ya
buğday ve arpa satan üreticilere ton
başına buğdayda 1.000 TL, arpada ise
500 TL ilave hububat alım primi ver-
ilmesine karşılık mahsulünü tüccar ve
sanayiciye satan üreticilere prim ver-
ilmemesinin etkileri,

Aksu ve Serik ilçelerimizde hasadın
tamamına yakınının tamamlandığı
ürün veriminin, kalitesinin ve
rekoltesinin bahar yağmurlarının iste-
nilen seviyede olmaması ve geçen yıl-
lara oranla daha az miktarda gübre
kullanımı nedeniyle düştüğü,

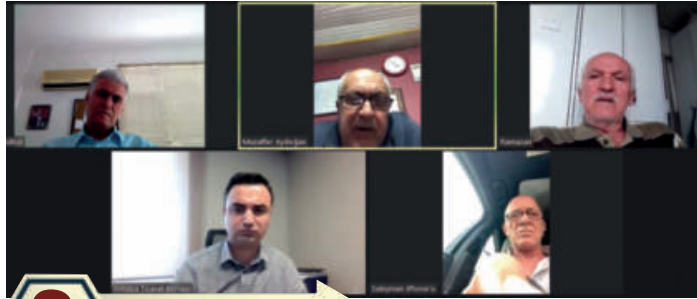
1. MESKOM

Hubu-
bat hasadının
Korkuteli'nde
haziran ayı
sonunda
başlayacağı
konularında
görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

Meslek Komitesi Üyeleri, özellikle
son dönemde yaşanan yüksek en-
flasyon sonrası devreden KDV'nin
yarattığı finansman yükünü taşıya-
madıklarını ifade etmişlerdir. Üyeler,
KDV alacaklarının belirli oranlar
halinde; nakit, düşük faizli hazine

bonosu, devlet tahvili, bankalara olan
borçların üstlenilmesi ve kamu
ödemeleriyle mahsuplaştırılarak iade
edilmesi gibi acil tedbirlere ihtiyaç bu-
lunduğunu ilgili hususun Türkiye
Odalar ve Borsalar Birliği'ne
iletilmesinin yönetim kuruluna arz
edilmesine oy birliği ile karar ver-
mişlerdir.

2. MESKOM

Meslek Komitesi Üyeleri;
Stoklarda bulunan şeker

miktarının azalması nedeniyle yeterli miktarda şekere
erişemedikleri, şeker bulamama endişesi ile sektördeki talebin
arttığı ve bu durumun fiyatları aşırı yükseldiği, TÜRKŞEKER ile
özel şeker firmaları arasındaki fiyat farkının %100'e yaklaştığı
ve bu durumun üretimi olumsuz etkilediği, maliyetleri artırdığı ve
üzerlerinde bulunan maliyet yükünün bir bölümünü ürünlerin
birim fiyatlarına yansıtabildikleri ancak ürünlerin birim fiyatının
yükselmesine bağlı olarak satış miktarlarının geçen yılın aynı
dönemine göre gerilediği,

Taze soğanın 5-5,5 TL/kg, patatesin 8-8,5 TL/kg, taze sarım-
sağın 8 TL/kg düzeyinde halde işlem gördüğü, ürün satışlarının
turizm sektöründeki hareketliliğe bağlı olarak geçen yıla oranla
daha iyi düzeyde olduğu,

Saman arzında problem görülmediği ancak akaryakıt fiyat-
larının artması nedeniyle ürünlerin nakliye maliyetlerinin aşırı
yükselttiği,

Mantar üretiminde kullanılan akaryakıt ve elektriğin toplam
maliyetin yaklaşık 4'te 3'ünü oluşturduğu ve maliyetlerinin her
geçen gün yükselmeye devam ettiği konularında görüş alışver-
işinde bulunmuşlardır.

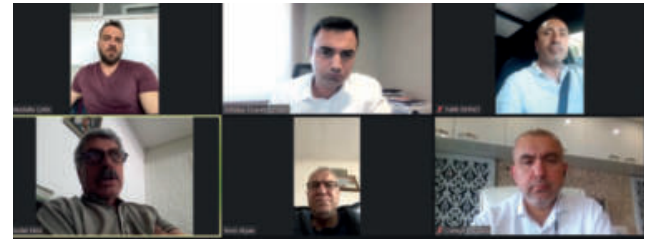
3. MESKOM

Sebze ticaretinin gerek iç piyasa gerek ihracatta iyi
düzeyde seyrettiği ancak önümüzdeki dönem için artan
maliyetler nedeniyle üreticilerin zorlanacağı,

Sektörde gerek üretim gerek hallerde paketlenme ve
tasnifleme gibi işlerde çalışacak işçi bulmakta zor-
lanıldığı, eski çalışanların yaşları itibarıyla emekliye
ayrılırken çalışma saatlerindeki düzensizlik nedeniyle
özellikle genç kuşağın tarımda çalışmaktan kaçındığı ve
bu durumun göz önünde bulundurularak mekanizasy-
onun kullanım oranının artırılmasını zorunlu hale geldiği,

Salatalık başta olmak üzere sebze fiyatlarının arzın
artmasına bağlı olarak düştüğü,

Avrupa ülkelerindeki enerji maliyetlerinin yükselmesi
ve Rusya Federasyonu ile Ukrayna arasındaki savaş ne-
deniyle domates başta olmak üzere yaş sebze üretiminin
azaldığı bu nedenle ülkemiz ürünlerine başta domates
olmak üzere talebin arttığı ve yıl boyunca bu şekilde
devam edeceğini tahmin ettikleri, konularında görüş
alışverişinde bulunmuşlardır.

4. MESKOM

Gübre, elektrik ve akaryakıt başta olmak üzere artan girdi maliyetlerinin üretimi ve ticareti olumsuz etkilediği, Yaş meyve sebze ürünlerinin kentimiz ilçelerinden İstanbul'a nakliye maliyetinin 1,20 TL/kg ile 2,00 TL/kg arasında değiştiği ve nakliye maliyetinin ürün fiyatı ile ya başa baş noktasında olduğu ya da ürün fiyatını geçtiği ile bu durumun

sürdürülemez olduğu, Kooperatiflerin üreticiden süt toplamak için kullandığı akaryakıt maliyetlerinin 3 kat arttığı ve bu durumun kooperatifleri zorladığı, İçerisinde bulunduğu yolda iklim koşullarının zeytin için olumlu seyrettiği ve zeytin rekoltesinin temmuz ayındaki iklim koşullarına da bağlı olarak 70.000 tonu geçebileceği, Önemizdeki hasat sonrası zeytinyağı fiyatlarında düşüş beklenmediği, Artan maliyetler nedeniyle Korkuteli ilçesinde amut ağaçlarının kesiminin arttığı,

Yün fiyatlarının sezona 2-2,5 TL/kg düzeyinde başladığı ve aynı şekilde devam ettiği,

Pamuk talebinin artmasına karşın arzı karşılamadığı ve birim fiyatların yükseldiği,

Denizyolu ile yapılan ihracatta kullanılan konteyner birim fiyatlarında son dönemde %40 artış görüldüğü,

15 Mayıs 2022 tarihinde çiğ süte gelen zam sonrası süt mamullerine tüketici talebinin %30-35 düzeyinde azaldığı, talebin daha ucuz ürünlere kaydığı ve turizm tesislerinde kullanılan ürün çeşidi sayının azaldığı ile tercih edilen ürünlerin kalite sınıfında düşüşe gidildiği konularında görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

5. MESKOM

Kırmızı et ticaretinde artan maliyetlerin üreticisi ve ticaret erbabını zorlamaya devam ettiği,

Akaryakıt fiyatlarının artması nedeniyle saman nakliye maliyetinin ürün fiyatını geçtiği,

Artan akaryakıt fiyatlarının kent içi et dağıtımı ve paket servis maliyetlerini artırdığı,

Karkas et fiyatlarının 96-98 TL/kg düzeyinde olduğu, Kurban Bayramı öncesi kurbanlık hayvan arzında bir problem yaşanmadığı,

Kurbanlık hayvan fiyatlarında geçen yıla oranla %25 düzeyinde bir artış görülebileceği,

Zincir marketler ve e-ticaret siteleri tarafından kurbanlık hayvan satışı yapılmasının sektöre etkileri,

Kurum, kuruluş, vakıf ve demeklere yapılan kurban bağışlarının sektöre etkileri konularında görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

6. MESKOM

Meslek Komitesi Üyeleri; Kesme çiçek üretiminde kullanılan gübre, tarımsal ilaç, elektrik ve akaryakıt maliyetleri ile işçi yevmiyelerinde yaşanan artışların üretimi, iç ticareti ve ihracatı olumsuz etkilediği,

Artan akaryakıt fiyatları nedeniyle ihracat nakliye maliyetlerinin %70 düzeyinde arttığı konularında görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

Meslek komitesi üyeleri; artan enerji ihtiyacı, yüksek maliyetler ve yaşanan enerji krizleri gibi nedenlerle kesme çiçek sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin ihtiyaçlarına

yönelik yenilenebilir enerji üretim ve tüketim kooperatifi çatısı altında kümelenecek güneş enerjisi santrali kurulabilmesi için araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunulmasının yönetim kuruluna arz edilmesine oybirliği ile karar vermişlerdir.

Meslek komitesi üyeleri, tarımsal üretim, depolama ve taşıma aşamalarında kullanılan akaryakıt ve elektrik enerjisi konusunda sektöre destek sağlanması hususunun Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne iletilmesinin yönetim kuruluna arz edilmesine oy birliği ile karar vermişlerdir.

7. MESKOM

Meslek Komitesi Üyeleri; Ürettikleri mamullerin hammaddelelerinden biri olan şekere erişimde yaşanan sorunların devam ettiği ve şeker fiyatlarının aşırı yükseldiği, Nakliye maliyetlerinin geçen yıla oranla iki kat düzeyinde arttığı ve günlük

olarak yükseldiği,

Koronavirüs salgınının etkisinin azalmasına bağlı olarak tıbbi aromatik bitkilerden elde edilen uçucu yağlara olan tüketici ilgisinin azaldığı konularında görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

ATB Mayıs - Haziran Ayları İşlem Hacimleri

MADDELER	Mayıs 2022 (TL)	Haziran 2022 (TL)
Bakliyat	668.262,87	586.622.601,10
Bitkisel yağlar	89.760,16	0
Büyükbaş hayvan eti	40.360.576,05	49.137.228,84
Çeşitli maddeler	46.521.418,87	0
Hayvansal gıda maddeleri	109.811.921,78	200.393.319,01
Hayvansal yağlar	26.686.267,56	19.989.335,39
Hububat	10.274.320,86	52.622.691,10
Hububat mamülleri	34.914,67	586.919,23
Kanatlı hayvan etleri	1.892.633,97	2.653.908,40
Kasaplık canlı hayvan ve et	13.224.330,25	13.032.840,98
Kasaplık ham deriler	0	469.411,47
Kuru meyveler	8.077.976,50	631.625,00
Küçükbaş hayvan eti	10.033.533,55	15.179.565,78
Küspeler	451.277,00	1.354.558,00
Meyve çekirdekleri	980.000,00	3.000.000,00
Orman mahsülleri	15.468.952,12	15.423.583,52
Su ürünleri	4.222.491,94	4.668.626,35
Yağlı tohumlar	1.070.330,40	0
Yaş meyveler	86.112.734,63	178.126.848,83
Yaş sebzeler	191.186.595,63	165.927.284,47
TOPLAM	564.168.298,14	785.619.701,02